
TÉACSANNA ARNA nGLACADH

P9_TA(2021)0025

Stráitéis AE maidir le Comhionannas Inscne

Rún ó Parlaimint na hEorpa an 21 Eanáir 2021 ar Stráitéis AE maidir le Comhionannas Inscne (2019/2169(INI))

Tá Parlaimint na hEorpa,

- ag féachaint d’Airteagail 2 agus 3(3) den Chonradh ar an Aontas Eorpach, agus d’Airteagail 6, 8, 10, 83, 153, agus 157 den Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE),
- ag féachaint d’Airteagail 21 agus 23 de Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh,
- ag féachaint do Chlár Oibre 2030 don Fhorbairt Inbhuanaithe agus na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe (SFInna) de, go háirithe sprioc 5 agus a cuspóirí agus táscairí,
- ag féachaint do Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe maidir le Gach Cineál Idirhealaithe in aghaidh na mBan (CEDAW) a Dhíothú an 18 Nollaig 1979,
- ag féachaint do na treoracha ó 1975 ar aghaidh maidir le gnéithe éagsúla de chóir chomhionann idir mná agus fir (Treoir 79/7/CEE¹, Treoir 86/613/CEE², Treoir

---

¹ Treoir 79/7/CEE ón gComhairle an 19 Nollaig 1978 maidir le prionsabal na córa comhionainne idir fir agus mná i gcúrsaí slándála sóisialta a chur chun feidhme de réir a chéile (IO L 6, 10.1.1979, lch. 24).

² Treoir 86/613/CEE an 11 Nollaig 1986 maidir le cur i bhfeidhm phrionsabal na córa comhionainne idir mná agus fir a ghabhann do ghníomhaíocht, lena n-áirítear an talmhaíocht, i gcáil fhéinfhostaithe, agus maidir le cosaint do mhná féinfhostaithe le linn toirchis agus máithreachais (IO L 359, 19.12.1986, lch. 56).

92/85/CEE¹, Treoir 2004/113/CE², Treoir 2006/54/CE³, Treoir 2010/18/AE⁴ agus Treoir 2010/41/AE⁵),

- ag féachaint do Threoir (AE) 2019/1158 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Meitheamh 2019 maidir le cothromaíocht oibre is saoil do thuismitheoirí agus do chúramóirí agus lena n-aisghairtear Treoir 2010/18/AE ón gComhairle⁶ (‘an Treoir maidir le Cothromaíocht Oibre is Saoil’),
- ag féachaint don togra ón gCoimisiún an 14 Márta 2012 le haghaidh treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le feabhas a chur ar an gcothromaíocht inscne i measc stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin cuideachtaí a liostaítear ar stocmhalartáin agus bearta gaolmhara (An Treoir maidir le Mná ar Bhoird) (COM(2012)0614),
- ag féachaint do Choinbhinsiún Chomhairle na hEorpa chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac (Coinbhinsiún Iostanbúl),
- ag féachaint don togra le haghaidh cinneadh ón gComhairle an 4 Márta 2016 maidir le Coinbhinsiún Chomhairle na hEorpa chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac (COM(2016)0109), a thabhairt i gcrích,
- ag féachaint do Dhoiciméad Inmheánach Oibre de chuid an Choimisiúin an 6 Márta 2019 dar teideal ‘Tuarascáil 2019 maidir le comhionannas idir mná agus fir in AE’ (SWD(2019)0101),
- ag féachaint don rún uaithi an 13 Feabhra 2020 maidir le tosaíochtaí AE don 64ú seisiún de Choimisiún na Náisiún Aontaithe ar Stádas na mBan⁷,
- ag féachaint don rún uaithi an 30 Eanáir 2020 maidir leis an mbearna phá idir na hinscní⁸,

---

¹ Treoir 92/85/CEE ón gComhairle an 19 Deireadh Fómhair 1992 maidir le bearta a thabhairt isteach arb é is aidhm dóibh feabhsúcháin a chur ar aghaidh ag an obair i dtaca le sábháilteacht agus sláinte oibrithe toircheasacha agus oibrithe atá tar éis leanbh a shaolú nó atá i mbun beathú cíche (IO L 348, 28.11.1992, lch. 1).

² Treoir 2004/113/CE ón gComhairle an 13 Nollaig 2004 lena gcuirtear i bhfeidhm prionsabal na córa comhionainne idir fir agus mná maidir le rochtain ar earraí agus ar sheirbhísí agus maidir le soláthar earraí agus seirbhísí (IO L 373, 21.12.2004, lch. 37).

³ Treoir 2006/54/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Iúil 2006 maidir le cur chun feidhme phrionsabal an chomhionannais deiseanna agus na córa comhionainne idir fir agus mná i gcúrsaí fostaíochta agus slí bheatha (IO L 204, 26.7.2006, lch. 23).

⁴ Treoir 2010/18/AE ón gComhairle an 8 Márta 2010 lena ndéantar an Comhaontú Réime athbhreithnithe um shaoire do thuismitheoirí a thug BUSINESSSEUROPE, UEAPME, CEEP agus CEC chun críche a chur chun feidhme agus lena n-aisghairtear Treoir 96/34/CE (IO L 68, 18.3.2010, lch. 13).

⁵ Treoir 2010/41/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Iúil 2010 maidir le prionsabal na córa comhionainne idir fir agus mná atá rannpháirteach i ngníomhaíocht ar bhonn féinfhostaithe a chur i bhfeidhm agus lena n-aisghairtear Treoir 86/613/CEE ón gComhairle (IO L 180, 15.7.2010, lch. 1).

⁶ IO L 188, 12.7.2019, lch. 79.

⁷ Téacsanna arna nglacadh, P9_TA(2020)0039.

⁸ Téacsanna arna nglacadh, P9_TA(2020)0025.

- ag féachaint dá rún an 13 Feabhra 2019 maidir le frithfhreagairt i gcoinne chearta na mban agus an chomhionannais inscne in AE¹,
- ag féachaint do rún uaithi an 28 Samhain 2019 maidir le haontachas AE le Coinbhinsiún Iostanbúl agus bearta eile chun foréigean inscnebhunaithe a chomhrac²,
- ag féachaint do rún uaithi an 17 Aibreán 2018 maidir le comhionannas inscne in earnáil na meán in AE³,
- ag féachaint don Innéacs Comhionannais Inscne 2019 ón Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne (EIGE), a foilsíodh an 15 Deireadh Fómhair 2019,
- ag féachaint dá rún an 15 Eanáir 2019 maidir le comhionannas inscne agus beartais chánach in AE⁴,
- ag féachaint dá rún an 13 Márta 2018 maidir le comhionannas i gcomhaontuithe trádála AE⁵,
- ag féachaint dá rún an 3 Deireadh Fómhair 2017 maidir le cumhachtú eacnamaíoch na mban sna hearnálacha príobháideacha agus poiblí in AE⁶,
- ag féachaint don rún uaithi an 14 Meitheamh 2017 maidir le Straitéis AE chun deireadh a chur leis an mbearna phinsin idir na hinscní agus í a chosc⁷,
- ag féachaint dá rún an 14 Márta 2017 maidir le comhionannas idir mná agus fir san Aontas Eorpach in 2014-2015⁸,
- ag féachaint don rún uaithi an 14 Feabhra 2017 maidir le comhionannas inscne sa mheabhairshláinte agus sa taighde cliniciúil a chur chun cinn⁹,
- ag féachaint do Choinbhinsiún 100 na hEagraíochta Idirnáisiúnta Saothair (EIS), 1951, maidir le Luach Saothair Comhionann, agus do Choinbhinsiún 190 EIS, 2019, maidir le Foréigean agus Ciapadh,
- ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún an 7 Márta 2014 maidir le neart a chur le prionsabal na córa comhionainne idir fir agus mná trí thrédhearcaicht¹⁰,
- ag féachaint do Rannpháirtíocht Straitéiseach an Choimisiúin le haghaidh Comhionannais Inscne 2016-2019,
- ag féachaint do Phlean Gníomhaíochta an Choimisiúin an 20 Samhain 2017 dar teideal ‘Plean Gníomhaíochta AE 2017-2019: Ag dul i ngleic leis an mbearna phá idir na

---

¹ Téacsanna arna nglacadh, P8_TA(2019)0111.

² Téacsanna arna nglacadh, P9_TA(2019)0080.

³ IO C 390, 18.11.2019, lch. 19.

⁴ Téacsanna arna nglacadh, P8_TA(2019)0014.

⁵ IO C 162, 10.5.2019, lch. 9.

⁶ IO C 346, 27.9.2018, lch. 6.

⁷ IO C 331, 18.9.2018, lch. 60.

⁸ IO C 263, 25.7.2018, lch. 49.

⁹ IO C 252, 18.7.2018, lch. 99.

¹⁰ IO L 69, 8.3.2014, lch. 112.

hinscní' (COM(2017)0678),

- ag féachaint do Thuarascáil 2019 ón gCoimisiúin maidir le comhionannas idir mná agus fir in AE,
- ag féachaint do na conclúidí ón gComhairle an 13 Meitheamh 2019 dar teideal ‘An Bhearna Fá idir na hInscní a Dhúnadh: Príomhbheartais agus Príomhbhearta’,
- ag féachaint don rún uaithi an 26 Bealtaine 2016 maidir leis an mbochtaineacht: gné na hinscne¹,
- ag féachaint don rún uaithi an 16 Samhain 2017 maidir le neamhionannais a chomhrac mar mhodh éifeachtach chun borradh a chur faoi chruthú post agus faoin bhfás²,
- ag féachaint don rún an 26 Feabhra 2014 uaithi maidir le teacht i dtír gnéasach agus striapachas agus a thionchar ar chomhionannas inscne³,
- ag féachaint don rún uaithi an 19 Eanáir 2016 maidir le tosca seachtracha arb é atá iontu constaicí ar fhiontraíocht na mban san Eoraip⁴,
- ag féachaint don rún uaithi an 4 Aibreán 2017 maidir le mná agus a ról i gceantair thuaithe⁵,
- ag féachaint don rún uaithi an 15 Samhain 2018 maidir le seirbhísí cúraim in AE le haghaidh comhionannas inscne níos fearr a bhaint amach⁶,
- ag féachaint don rún uaithi an 17 Aibreán 2020 maidir le gníomhaíocht chomhordaithe AE chun paindéim COVID-19 agus a hiarmhairtí a chomhrac⁷,
- ag féachaint don rún uaithi an 16 Eanáir 2018 maidir le mná, comhionannas inscne agus ceartas aeráide⁸,
- ag féachaint don rún uaithi an 28 Aibreán 2016 maidir le comhionannas inscne agus cumhachtú na mban sa ré dhigiteach⁹,
- ag féachaint don rún uaithi an 9 Meitheamh 2015, maidir le Straitéis AE le haghaidh comhionannas idir mná agus fir i ndiaidh 2015¹⁰,
- ag féachaint do chonclúidí na Comhairle an 10 Nollaig 2019 maidir le Comhionannas Inscne i nGeilleagair an Aontais: An Bealach chun Tosaigh,
- ag féachaint don Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta agus, go háirithe, prionsabail 1, 2,

---

¹ IO C 76, 28.2.2018, lch. 93.

² IO C 356, 4.10.2018, lch. 89.

³ IO C 285, 29.8.2017, lch. 78.

⁴ IO C 11, 12.1.2018, lch. 35.

⁵ IO C 298, 23.8.2018, lch. 14.

⁶ IO C 363, 28.10.2020, lch. 80.

⁷ Téacsanna arna nglacadh, P9_TA(2020)0054.

⁸ IO C 458, 19.12.2018, lch. 34.

⁹ IO C 66, 21.2.2018, lch. 44.

¹⁰ IO C 407, 4.11.2016, lch. 2.

3, 6, 9, 11, 12 agus 15 de,

- ag féachaint do Plean Gníomhaíochta II AE maidir le hInscne agus don Doiciméad Inmheánach Oibre Comhpháirteach dar teideal – ‘Comhionannas Inscne agus Cumhachtú na mBan: Saol na gCailíní agus na mBan a Bhunathrú chun Feabhais trí Chaidreamh Seachtrach an Aontais Eorpaigh 2016-2020’ (SWD(2015)0182),
  - ag féachaint do Dhearbhú agus Ardán Bhéising le haghaidh Gníomhaíochta agus do thorthaí a chomhdhálacha athbhreithnithe,
  - ag féachaint don Chomhdháil Idirnáisiúnta maidir le Daonra agus Forbairt (ICPD), dá Chlár Gníomhaíochta agus do thorthaí a chomhdhálacha athbhreithnithe,
  - ag féachaint do Chomhaontú Pháras 2016 maidir le Creat-Choibhinsiún na Náisiún Aontaithe ar an Athrú Aeráide (UNFCCC) agus do chlár oibre Feabhsaithe Lima maidir le hinscne agus dá Phlean Gníomhaíochta maidir le hInscne ó mhí na Nollag 2019,
  - ag féachaint don suirbhé a rinne Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha (FRA) dar teideal ‘An Foréigean in aghaidh na mBan: suirbhé uile-Aontais’, a foilsíodh in 2014,
  - ag féachaint don teachtaireacht ón gCoimisiún an 5 Márta 2020 dar teideal ‘A Union of Equality: Gender Equality Strategy 2020-2025’ [Aontas Comhionannais: Straitéis Comhionannais Inscne, 2020-2025] (COM(2020)0152),
  - ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa an 7 Bealtaine 2020 dar teideal ‘Dúshlán dhéimeagrafacha in AE i bhfianaise neamhionannais eacnamaíocha agus forbartha’,
  - ag féachaint don Chairt Eorpach um Chomhionannas idir mná agus fir sa Saol Áitiúil,
  - ag féachaint do Riail 54 dá Rialacha Nós Imeachta,
  - ag féachaint do na tuairimí ón gCoiste um Fhostaíocht agus um Ghnóthaí Sóisialta, ón gCoiste um Chultúr agus um Oideachas agus ón gCoiste um Shaoirsí Sibhialta, um Cheartas agus um Ghnóthaí Baile,
  - ag féachaint don tuarascáil ón gCoiste um Chearta na mBan agus um Chomhionannas Inscne (A9-0234/2020),
- A. de bhrí go bhfuil an ceart chun córa comhionainne ina cheart bunúsach sainiúil a aithnítear i gConarthaí an Aontais Eorpaigh agus sa Chairt um Chearta Bunúsacha, agus go bhfuil sé bunriachtanach chun é a fhorbairt tuilleadh;
- B. de bhrí, ar an meán, gur bhain na Ballstáit scór 67.4 amach as 100 in Innéacs Comhionannais Inscne 2019 AE, scór nach bhfuil ach feabhsú 5.4 pointe tagtha air ó 2005;
- C. de bhrí go ndéanann struchtúir agus steiréitíopaí díobhálacha ar fud an domhain an éagothroime a bhuanú, agus de bhrí go gcuirfear chun cinn an comhionannas inscne má dhéantar na struchtúir agus na steiréitíopaí sin a bhaint as a chéile; de bhrí nach amháin go dtéann cur chun cinn an chomhionannais inscne agus na hinfheistíochta i measc na

mhan agus na gcaillíní chun tairbhe na sochaí ina hiomláine, ach gur sprioc ann féin é freisin; de bhrí go bhfuil sé tábhachtach scrúdú a dhéanamh ar bhuanseasmhacht agus ar bhunchúiseanna fheiniméan ar a dtugtar ‘seolphíobán silteach’; de bhrí go bhfuil gá le gluaiseacht láidir chearta na mban chun tacú le luachanna daonlathacha, le cearta bunúsacha agus le cearta na mban go háirithe, agus de bhrí gur bagairtí ar an daonlathas iad bagairtí ar chearta na mban;

- D. de bhrí gur minic a dhéantar idirdhealú ar bhonn inscne a chomhcheangal le hidirdhealú atá bunaithe ar fhéiniúlachtaí amhail gnéas, cine, dath, bunadh eitneach nó sóisialta, airíonna géiniteacha, teanga, reiligiún nó creideamh, tuairimí polaitiúla nó eile, ballraíocht i mionlach náisiúnta, maoin, breith, míchumas, aois, gnéaschlaonadh, féiniúlacht inscne agus léiriú inscne, agus stádas aicme agus/nó imirce a spreagann idirdhealú dúbailte agus il-idirdhealú; de bhrí go bhfuil gné chothrománach trasnach bunriachtanach in aon bheartas comhionannais inscne chun na bagairtí iomadúla idirdhealaithe sin a aithint agus aghaidh a thabhairt orthu; de bhrí nár bhain beartais AE leas as cur chuige trasnach go dtí seo agus gur dhírigh siad den chuid is mó ar ghné aonair an idirdhealaithe, rud nach dtugann aghaidh ar ghnéithe institiúideacha, struchtúracha agus stairiúla an idirdhealaithe; de bhrí nach amháin go gcuirtear ar ár gcumas bacainní struchtúracha a thuiscint má chuirtear anailís thrasnach i bhfeidhm, ach go gcuirtear fianaise ar fáil leis sin freisin chun tagarmharcanna a chruthú agus bealach a leagan amach i dtreo beartais straitéiseacha agus éifeachtacha i gcoinne idirdhealú sistéamach, eisiaimh agus neamhionannais inscne, agus de bhrí nach mór aghaidh a thabhairt leis na hiarrachtaí sin ar gach cineál idirdhealaithe chun comhionannas inscne a bhaint amach do gach bean;
- E. de bhrí go bhfuil reachtaíocht thábhachtach glactha ag AE agus go bhfuil dul chun cinn ríthábhachtach déanta aige i dtreo comhionannas inscne a bhaint amach; de bhrí, áfach, go bhfuil moill tagtha ar na hiarrachtaí sin le blianta beaga anuas, agus borradh tagtha faoi na gluaiseachtaí a chuireann i gcoinne beartais chomhionannais inscne agus bheartais chearta na mban, agus na gluaiseachtaí sin ag iarraidh ról thraidisiúnta inscne a athbhunú mar ghnáthchleachtas, ag ceistiú an *status quo* agus ag cur bac ar thuilleadh dul chun cinn; de bhrí go ndéanann na gluaiseachtaí sin a chuireann i gcoinne beartais chomhionannais inscne, éagsúlacht teaghlaigh, pósadh comhghnéis, sláinte agus cearta gnéis agus atáirgthe (SRHR), chomh maith le príomhshruthú inscne, iarracht tionchar a imirt ar cheapadh beartas náisiúnta agus Eorpach chun cearta bunúsacha atá bunaithe cheana a rolladh siar, ar bhealach arb ábhar imní é, agus de bhrí gurb ionann i gcónaí bagairtí ar chearta na mban agus bagairtí ar an daonlathas agus ar dhul chun cinn sóisialta agus eacnamaíoch;
- F. de bhrí gur cearta bunúsacha na mban iad cearta sláinte, go háirithe cearta sláinte gnéis agus atáirgthe, agus gur cheart iad a fheabhsú agus nach féidir iad a laghdú ar bhealach ar bith ná iad a bhaint;
- G. de bhrí go bhfuil frithfhreagairt le feiceáil i roinnt Ballstát, lena n-áirítear sna réimsí a bhaineann le cumhachtú eacnamaíoch na mban, agus go bhfuil baol ann go bhféadfadh go dtiocfadh tuilleadh íslithe ar thábhacht an chomhionannais inscne i gclár oibre na mBallstát;

- H. de bhrí go bhfuil cineál éigin foréigin fhisiciúil agus/nó gnéis¹ fulaingthe ag bean as gach triúr san Aontas Eorpach atá 15 bliana d'aois nó níos sine, go bhfuil ciapadh gnéasach fulaingthe ag bean amháin as gach beirt agus ciapadh ar líne fulaingthe ag bean amháin as gach deichniúr acu;
- I. de bhrí gur sárú ar chearta an duine é an foréigean in aghaidh na mban i ngach foirm de (foréigean fisiciúil, gnéasach, síceolaíoch, eacnamaíoch nó cibearfhoréigean) agus go bhfuil sé ar cheann de na constaicí is mó i mbealach comhionannas inscne a ghnóthú; de bhrí go bhfuil saol saor ó fhoréigean ina réamhriachtanas don chomhionannas; de bhrí gur cineálacha foréigin nach bhfuil tagtha chun solais ach le blianta beaga anuas atá san fhoréigean bunaithe ar inscne sa tsláinte amhail, mar shampla, foréigean obstetriceach agus gínéiceolaíoch, agus de bhrí go bhfuil an foréigean in aghaidh na mban scothaosta fós tearcathanta den chuid is mó; de bhrí, mar gheall ar fheachtais bhréagaisnéise chun an bonn a bhaint de chomhionannas inscne, go gcuirtear bac freisin ar an dul chun cinn a dhéantar maidir le foréigean in aghaidh na mban a dhíothú, mar a chonacthas i ndáil le Coinbhinsiún Iostanbúl, rud is cúis le cur i gcoinne ón bpobal agus cinntí polaitiúla díobhálacha i roinnt Ballstát;
- J. de bhrí go bhfuil an gháinneáil ar dhaoine ar cheann de na sáruithe is mínáirí ar chearta bunúsacha agus ar dhínit an duine; de bhrí gurb ionann mná agus cailíní agus 80 % d'íospartaigh chláráithe na gáinneála agus 95 % d'íospartaigh chláráithe na gáinneála chun críocha teacht i dtír gnéasach; de bhrí gur brainse méadaitheach den choireacht eagraithe í an gháinneáil ar dhaoine, ar cineál sclábhaíochta agus sárú ar chearta an duine í, agus gur le mná agus le leanaí den chuid is mó a bhaineann sí, go háirithe chun críche teacht i dtír gnéasach; de bhrí go gcuireann an margadh striapachais leis an ngáinneáil ar mhná agus ar leanaí, agus go gcuireann sé leis an bhforéigean ina gcoinne; de bhrí nach mór do na Ballstáit a mbeartais shóisialta agus eacnamaíoch a dhearadh ar bhealach lena gcabhrófaí le mná agus cailíní leochaileacha an striapachais a fhágáil, lena n-áirítear trí bheartais shóisialta agus eacnamaíoch shonracha a thabhairt isteach atá deartha chun cabhrú leo;
- K. de bhrí go bhfuil cúiseanna struchtúracha leis an mbochtaineacht agus leis an eisiámh sóisialta, ar cúiseanna iad is gá a dhíothú agus a aisiompú, go háirithe trí bheartais maidir le fostaíocht, tithíocht, soghluaisteacht agus rochtain ar sheirbhísí poiblí; de bhrí gur cineál sclábhaíochta atá i striapachais agus gáinneáil ar dhaoine, go háirithe ar mhná agus ar leanaí, ar mhaithe le teacht i dtír gnéasach agus nach luíonn siad le dínit an duine, go háirithe i dtíortha ina ndearnadh tionscal dleathach den tionscal gnéis; de bhrí, mar thoradh ar an méadú ar choireacht eagraithe agus ar a brabúsacht, go bhfuil méadú ag teacht ar an ngáinneáil ar dhaoine ar fud an domhain; de bhrí go gcuireann an margadh striapachais leis an ngáinneáil ar mhná agus ar leanaí, agus go gcuireann sé leis an bhforéigean ina gcoinne, go háirithe i dtíortha ina ndearnadh tionscal dleathach den tionscal gnéis;
- L. de bhrí, dar leis na Náisiúin Aontaithe, go bhfulaingíonn beagnach 35 % de mhná ar fud an domhain ciapadh síceolaíoch nó gnéaschiapadh san ionad oibre nó ciapadh a bhfuil iarmhairtí tábhachtacha aige ar thoilmhianta pearsanta agus gairmiúla, agus go ndéanann sé dochar d'fhéinmheas na mban, chomh maith lena staid i gcaibidlíochta maidir le luach saothair níos cothroime; de bhrí gur réamhriachtanas buntábhachtach iad

---

¹ Suirbhé FRA 2014, an ceann is cuimsithí ar leibhéal AE sa réimse, bunaithe ar shonraí ó 28 mBallstát.

luach saothair cóir agus neamhspleáchas eacnamaíoch chun cur ar chumas na mban caidreamh drochídeach agus foréigneach a fhágáil;

- M. de bhrí nach féidir comhionannas idir fir agus mná a bhaint amach ach amháin trína gcomhionannas os comhair an dlí a áirithiú, chomh maith le comhdheiseanna maidir le rochtain ar oideachas, ar oiliúint agus ar fhostaíocht;
- N. de bhrí go mbíonn tionchar fós ag róil agus steiréitíopaí inscne ar roinnt an tsaothair sa bhaile, san oideachas, san ionad oibre agus sa tsochaí; de bhrí gur mná is mó a dhéanann cúram gan phá agus obair tí, rud a mbíonn tionchar aige ar a bhfostaíocht agus ar a ndul chun cinn gairme agus a chuireann leis an mbearna phá agus phinsin idir na hinscní; de bhrí gur céadchéimeanna tábhachtacha iad bearta maidir le cothromaíocht oibre is saoil, amhail an Treoir maidir le Cothromaíocht Oibre is Saoil, ar bearta iad nach mór do na Ballstáit, thar aon ní eile, a thrasú go cuí, a chur chun feidhme go hiomlán in am agus a chomhlánú freisin le bearta breise chun go mbeadh níos mó fear rannpháirteach in obair chúraim gan phá, agus béim á leagan ar an tábhacht chomhionann a bhaineann leis an obair sin nuair a chuirtear i gcomparáid le hobair ghairmiúil agus le dualgais chúraim í, agus chun an tsamhail ‘saothraí comhionann – cúramóir comhionann’ a chothú; de bhrí go gcuireann struchtúir thraidisiúnta, obair chúraim gan phá agus dídhreasuithe i mbeartais chánach náisiúnta le mná a bheith á mbrú i stádas an dara duine atá ag tuilleamh nó a bheith á gcoinneáil sa stádas sin, rud a bhfuil iarmhairtí diúltacha aige do mhná agus dá neamhspleáchas eacnamaíoch, agus don tsochaí ina hiomláine;
- O. de bhrí go léirítear i meastacháin gurb iad cúramóirí neamhfhoirmiúla, ar mná iad den chuid is mó (75 %), a sholáthraíonn 80 % den chúram ar fud an Aontais, rud a léiríonn gurb ann do bhearna chúraim idir na hinscní a bhfuil tionchar láidir aici ar an mbearna phinsin idir na hinscní; de bhrí go bhfuil níos mó ná 50 % de chúramóirí atá faoi bhun 65 bliana d’aois i mbun chúraim agus i mbun fostaíochta, rud a fhágann go mbíonn deacrachtaí acu ó thaobh cothromaíocht oibre is saoil de; de bhrí gur minic cúramóirí fostaithe i bpoist ar bheagán oiliúna agus ar phá íseal, ar poist iad ar féidir iad a oiriúnú dá sceideal cúraim, mar aon le dualgas a bheith orthu a n-uaireanta oibre a laghdú nó obair ar íocaíocht a fhágáil; de bhrí go laghdaíonn idir 7 % agus 21 % de chúramóirí neamhfhoirmiúla a n-uaireanta oibre, agus go dtarraingíonn idir 3 % agus 18 % díobh siar ón margadh saothair; de bhrí go bhfuil difríochtaí móra ann i soláthar an chúraim ardcháilíochta in AE, laistigh de na Ballstáit agus eatarthu, idir suíomhanna príobháideacha agus poiblí, ceantair uirbeacha agus thuaithe, agus aoisghrúpaí éagsúla; de bhrí go bhfuil sonraí maidir le soláthar cúraim in AE measartha ilroinnte agus go bhfuil chur chuige iomlánaíoch in easnamh, ar cur chuige é lena dtabharfaí aghaidh ar na dúshláin dhéimeagrafacha ar fad atá roimh AE agus ar an mbrú a chuireann siad ar an gcaiteachas poiblí;
- P. de bhrí go bhfuil easnaimh ann maidir le córais cúraim leanaí a mheaitseáil sna Ballstáit éagsúla le riachtanais tuismitheoirí, lena n-áirítear tuismitheoirí aonair (máithreacha aonair den chuid is mó), agus go bhfuil deacrachtaí fós ann an saol teaghlaigh, an saol príobháideach agus an saol gairmiúil a thabhairt chun réitigh, go háirithe i gcás na mban; de bhrí gur minic a mheastar go bhfuil mná os cionn 45 bliana d’aois tearcfhostaithe agus fostaithe faoi dhálaí atá i bhfad níos measa ná dálaí na bhfear, go háirithe nuair a fhilleann siad ar an obair tar éis saoire mháithreachais nó saoire do thuismitheoirí nó nuair a bhíonn orthu réiteach a dhéanamh idir an obair agus cúram do chleithiúnaithe;

- Q. de bhrí, chun cothromaíocht oibre is saoil a chur chun cinn, ba cheart go soláthrófaí córas tomhaiste le haghaidh saoire a bhaineann le cúram, ar córas é a bhfuil áiseanna cúraim ardcháilíochta atá inrochtana go héasca agus inacmhainne ag gabháil leis, agus ba cheart caiteachas ar na saoráidí sin a mheas mar chuid d'infheistíochtaí bonneagair; de bhrí gur réamhchoinníoll iad na seirbhísí sin do rannpháirtíocht na mban sa mhargadh saothair agus i bpoist cheannaireachta san eolaíocht agus sa taighde;
- R. de bhrí gur ceart í an chosaint mháithreachais nach mór seasamh leis go hiomlán, agus de bhrí gur cheart gurbh ann go hiarbhair do mhéadú ar thréimhsí saoire máithreachais lena ngabhann cearta iomlána agus pá ar 100 %;
- S. de bhrí nach ráthaítear i gcónaí an ceart chun pá comhionann as obair chomhionann nó obair ar comhionann a luach, fiú amháin má tá sé cumhdaithe sa dlí; de bhrí gur sócmhainn thábhachtach í an chómhargáil chun neamhionannais idir fir agus mná i margadh an tsaothair a aisiompú agus a shárú; de bhrí gurb ionann an bhearna inscne maidir le pá in aghaidh na huaire an chloig agus 16 %, cé go bhfuil éagsúlachtaí suntasacha i gceist idir na Ballstát; de bhrí go n-ardaíonn an bhearna phá idir na hinscní go 40 % nuair a chuirtear rátaí fostaíochta agus rannpháirtíocht fhoriomlán sa mhargadh saothair san áireamh; de bhrí go n-áirítear le hiarmhairtí na bearna pá idir na hinscní bearna 37 % in ioncam pinsin; de bhrí, maidir le rannpháirtíocht i margadh an tsaothair, go bhfuil 8 % d'fhir in AE ag obair go páirtimeartha i gcomparáid le 31 % de mhná, rud a léiríonn neamhionannais leanúnacha, ar neamhionannais iad ar gá dul i ngleic leis na bunchúiseanna atá leo;
- T. de bhrí go bhfuil bearnaí leanúnacha inscne ann a d'fhéadfadh mná a chur i staideanna leochaileacha nó neamhbhuana, cé go bhfuil méadú tagtha ar rannpháirtíocht na mban i margadh an tsaothair; de bhrí gurb ionann an bhearna fostaíochta idir na hinscní in AE agus 11,6 %¹; de bhrí go bhfuil mná faoi ghannionadaíocht in earnálacha dea-íochta agus i bpoist chinnteoireachta, agus go n-oibríonn siad níos minice i bpoist a bhfuil siad rócháilithe dóibh, agus go mbaineann duine as gach cúigear oibrithe ar mná iad in AE leis an ngrúpa pá is ísle, i gcomparáid le fear amháin as gach deichniúr fear; de bhrí go n-áirítear le hiarmhairtí na bearna pá idir na hinscní bearna 37 %² in ioncam pinsin, staid a mhairfidh ar feadh na mblianta fada amach anseo, agus leibhéal éagothrom neamhspleáchais eacnamaíoch idir mná agus fir; de bhrí go bhfuil gá le hiarrachtaí uailmhianacha chun na bearnaí inscne sin ar fad a dhúnadh;
- U. de bhrí gurb ann do rannpháirtíocht neamhchothrom na mban i gcinnteoireacht nó i gcúrsaí pá mar thoradh ar a ngannionadaíocht sa mhargadh saothair, rud a chuireann srian, dá bhrí sin, ar chumas na mban struchtúir eacnamaíocha, pholaitiúla, shóisialta agus chultúrtha a athrú; de bhrí go bhfuil deighilt ingearach agus chothrománach i ngairmeacha agus cleachtais idirdhealaitheacha maidir le hearcaíocht agus ardú céime ar cheann de na príomhchúiseanna leis an mbearna phá idir na hinscní; de bhrí go bhfuil sé léirithe gur bearta éifeachtúla iad cuótaí inscne, zipchórais agus smachtbhannaí ina dhiaidh sin i gcásanna neamhchomhlíonta nó i gcásanna nósanna imeachta neamhfheidhmiúla chun páireacht a dhaingniú agus chun oibriú i gcoinne caidreamh

---

¹ Teachtaireacht ón gCoimisiún dar teideal 'Aontas an Chomhionannais: Straitéis Chomhionannais Inscne, 2020-2025' (COM(2020)0152).

² Rún ó Pharlaimint na hEorpa an 30 Eanáir 2020 maidir leis an mbearna phá idir na hinscní (Téacsanna arna nglacadh, P9_TA(2020)0025).

cumhachta éagothrom;

- V. de bhrí go bhfuil argóint eacnamaíoch ann i bhfabhar rannpháirtíocht iomlán na mban sa gheilleagar, mar go gcosnaíonn an bhearna fostaíochta idir na hinscní EUR 370 billiún ar an Eoraip in aghaidh na bliana¹;
- W. de bhrí go bhfuil rochtain ar fhaisnéis chuimsitheach agus oiriúnach don aois, agus ar oideachas gnéis agus caidrimh, chomh maith le rochtain ar chúram sláinte gnéis agus atáirgthe agus ar chearta, lena n-áirítear pleanáil teaghlaigh, modhanna frithghiniúna agus ginmhilleadh sábháilte agus dlíthiúil bunriachtanach chun comhionannas inscne a bhaint amach agus chun deireadh a chur le foréigean bunaithe ar inscne; de bhrí gur cineál foréigin in aghaidh na mban iad sárúithe ar SRHR na mban, lena n-áirítear cúram ginmhillete atá sábháilte agus dlíthiúil a shéanadh orthu; de bhrí, maidir le hoideachas cuimsitheach gnéasachta agus oideachas caidrimh agus neamhspleáchas na gcailíní agus na mban i dtaobh cinní a dhéanamh go saor agus go neamhspleách i dtaca lena gcorp agus a saol, gur réamhchoinníollacha iad chun neamhspleáchas eacnamaíoch a bheith ag cailíní agus mná agus, dá bhrí sin, chun comhionannas inscne a bheith ann agus deireadh a chur le foréigean inscne;
- X. de bhrí go raibh mná chun tosaigh sa chomhrac i gcoinne phaindéim COVID-19, agus de bhrí go bhfuil tionchar díréireach ag an ngéarchéim atá ann faoi láthair ar mhná, ar chailíní agus ar chomhionannas inscne; de bhrí go n-áirítear ar na tionchair sin nithe ó mhéadú inníoch ar an bhforéigean agus ar chiapadh bunaithe ar inscne, ar fhreagrachtaí cúraim agus baile atá gan phá agus neamhchothrom, trí rochtain shrianta ar SRHR, go tionchair ollmhóra eacnamaíocha agus oibre do mhná, go háirithe oibrithe cúraim sláinte, cúramóirí agus oibrithe in earnálacha eile baineanaithe agus neamhbhuana; de bhrí go bhfuil gá le bearta sonracha chun é sin a fhrithchothromú; de bhrí gur cheart cláir théarnaimh nó cistí aistrithe a leithdháileadh ar bhealach atá cothrom ó thaobh na hinscne de; de bhrí go bhfuil sé cruthaithe go ndearna bearta déine dochar do mhná, do chearta na mban agus do chomhionannas inscne san am a chuaigh thart;
- Y. de bhrí gur réamhriachtanas é urraim do shaoirsí bunúsacha agus do chearta an duine, lena n-áirítear comhionannas inscne, chun léirithe cultúrtha agus oideachais éagsúla a chruthú agus a dháileadh, ós rud é go mbíonn tionchar suntasach ag gach earnáil chultúrtha agus chruthaitheach ar ár gcreideamh, ár luachanna agus ar an dearcadh atá againn i leith saincheisteanna inscne;
- Z. de bhrí go bhfuil roinnt bacainní ar mhná agus ar chailíní i réimse an spóirt agus nach amháin go bhfulaingíonn ó fhoréigin, ach go ndéantar idirdhealú orthu maidir le pá, airgead duaise agus dálaí oibre freisin, agus go bhfuil siad faoi ghannionadaíocht fhorleathan ar bhoird na n-eagraíochtaí spóirt agus ar na meáin;
- AA. de bhrí nach mná iad agus ach 34.4 % de dhaoine féinfhostaithe in AE agus 30 % d'fhiontraithe nuathionscanta;
- AB. de bhrí go ndéanann an bhochtaineacht agus an t-eisiamh sóisialta san Eoraip difear díréireach do mhná, go háirithe máithreacha aonair, mná faoi mhíchumas, mná scothaosta, mná ó cheantair thuaithe agus iargúlta, agus mná ar imircigh agus ar mná de

---

¹ <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/gender-employment-gap-costs-europe-eu370-billion-per-year>

mhionlaigh eitneacha iad; de bhrí gur teaghlaigh aontuismitheora iad 15 % de theaghlaigh le leanaí ar leibhéal AE; de bhrí, ar an meán, gurb iad máithreacha singile a ritheann 85 % de na teaghlaigh sin, agus go raibh 47 % de theaghlaigh aontuismitheora i mbaol bochtaineachta nó eisiaimh shóisialta in 2017; de bhrí go bhfuil easpa dídine i measc na mban ina fadhb atá ag méadú; de bhrí go bhfuil bac fós sa Chomhairle ar an Treoir maidir le Frith-Idirdhealú, ar treoir í a chuirfeadh cosaint níos fearr ar fáil trí chur chuige cothrománach;

- AC. de bhrí gur réamhriachtanas iad an comhionannas inscne agus cuimsiú na mban sa chinnteoireacht don fhorbairt inbhuanaithe agus do bhainistiú éifeachtúil na ndúshlán aeráide chun aistriú cothrom agus cóir a bhaint amach nach bhfágfadh aon duine ar lár; de bhrí go bhfuil an ghéarchéim aeráide ag cur leis an neamhionannas inscne agus go bhfuil sé níos deacra ceartas inscne a bhaint amach dá bharr; de bhrí nach ionann an tionchar a bhíonn ag an athrú aeráide ar mhná agus a bhíonn ar dhaoine eile, ós rud é go bhfuil mná níos leochailí agus go mbíonn rioscaí níos airde agus ualaí níos troime orthu ar chúiseanna éagsúla, lena n-áirítear rochtain mhíchothrom ar acmhainní, oideachas, deiseanna fostaíochta agus cearta talún, noirm shóisialta agus chultúrtha, steiréitíopaí agus a n-eispéiris trasnacha éagsúla; de bhrí nach mór, sa ghníomhú ar son na haeráide, go n-áireofaí gné inscne agus gné thrasnach; de bhrí nach mór cearta na mban a neartú chun éifeachtaí an athraithe aeráide ar mhná a mhaolú, agus go gcaithfear deiseanna a chruthú chun a éascú go mbeidh ról níos láidre ag mná sa phlé agus i gcinntí maidir leis an athrú aeráide, mar cheannairí, gairmithe agus gníomhairí teicniúla don athrú aeráide;
- AD. de bhrí gurb iomaí dúshlán a bhíonn roimh mhná i gceantair thuaithe, lena n-áirítear caighdeán mhaireachála níos ísle, deiseanna fostaíochta níos teoranta, leithlisiú ó na margaí i gcomparáid le dreamanna eile, rochtain teoranta ar bhonneagar, lena n-áirítear bonneagar tuaithe, seirbhísí poiblí agus cúram sláinte, rochtain ar oideachas (lena n-áirítear oideachas gnéasachta) agus faisnéis faoi dheiseanna oideachais, agus go bhfuil siad faoi ghannionadaíocht i bhfóraim chinnteoireachta; de bhrí gur féidir leo obair dhofheicthe a dhéanamh ar fheirmeacha mar gheall ar easpa stádaís fhoirmiúil do chéilithe cuidithe, rud a fhágann go mbíonn fadhbanna ann maidir lena n-obair a aithint sna córais náisiúnta;
- AE. de bhrí go bhfuil 46 mhiliún bean agus cailín faoi mhíchumas ina gcónaí san Aontas Eorpach; de bhrí gurb ionann an figiúr sin agus beagnach 60 % de dhaonra iomlán na ndaoine faoi mhíchumas; de bhrí gur mó duine a fhágtar faoi mhíchumas dá shine an duine;
- AF. de bhrí gur i gcás níos mó ná leath de mhná faoi mhíchumas, go bhfuil siad neamhghníomhach go heacnamaíoch; de bhrí go bhfuil ráta géardhíthe ábhartha do mhná faoi mhíchumas níos airde i ngach Ballstát ná mar atá an ráta do mhná nach bhfuil faoi mhíchumas;
- AG. de bhrí go nochtar in Innéacs Comhionannais Inscne 2019 éagothromaíochtaí buanseasmhacha idir fir agus mná san earnáil dhigiteach agus go leagtar béim ann ar an ngá atá le gné inscne a bheith san áireamh agus measúnú tionchair inscne a dhéanamh ar na beartais uile lena dtugtar aghaidh ar an gclaohlú digiteach; de bhrí go bhfuil sé fíorthábhachtach an bhearna dhigiteach inscne a dhúnadh trí rochtain níos fearr ar an teicneolaíocht agus ar an idirlíon do chailíní agus do mhná; de bhrí gur acmhainn neamhshaothraithe iad na mná i réimsí atá ag teacht chun cinn, amhail an teicneolaíocht dhigiteach, an intleacht shaorga agus an teicneolaíocht faisnéise agus cumarsáide

(TFC), agus nach ina mná iad ach 16 % de na hocht milliún duine, nach mór, atá ag obair in TFC san Eoraip; de bhrí go bhfuil céatadán na bhfear atá ag obair san earnáil dhigiteach trí oiread níos mó ná cion na mban; de bhrí go bhfuil sé ríthábhachtach dlús a chur le níos mó ban a fhostú san earnáil dhigiteach agus in earnálacha eile amach anseo chun na bearnaí inscne pá agus pinsin a chomhrac agus chun a neamhspleáchas eacnamaíoch a ráthú, chomh maith le deiseanna nua fostaíochta a chruthú, lena n-áirítear do ghrúpaí a eisiatar de ghnáth ón margadh saothair; de bhrí, i ndáil leis sin, go bhfuil sé ríthábhachtach go spreagfaí rannpháirtíocht na mban san fhiontraíocht dhigiteach, san eolaíocht, sa teicneolaíocht, san innealtóireacht agus sa mhatamaitic (STEM) agus in oideachas agus fostaíocht ITC; de bhrí, trí níos mó ban a lánpháirtiú i margadh na bpost digiteach, go fhéadfaí borradh OTI ar luach EUR 16 bhiliún a chur faoi gheilleagar na hEorpa; de bhrí go ndearnadh neamhionannais inscne agus idirdhealú a athchruthú trí dhearadh, ionchur agus úsáid intleachta saorga (IS); de bhrí gur féidir le tacair sonraí atá neamhiomlán agus claontacht mhícheart réasúnú an chórais intleachta saorga a shaobhadh agus comhionannas inscne sa tsochaí a chur i mbaol;

- AH. de bhrí go bhfuil sé bunriachtanach sonraí imdhealaithe ó thaobh inscne a bhailiú chun neamhionannais a dhéanamh infheicthe agus chun beartais spriocdhírthe a chruthú, agus go bhfuil sé ríthábhachtach do chur chuige inscenedhírthe i leith gach saincheiste atá i gceist, amhail, i measc nithe eile, foréigean bunaithe ar inscne, míchumais, ailse agus galair neamhchoitianta nó ainsealacha, tionchar an athraithe aeráide, scileanna digiteacha agus STEM; de bhrí go bhfuil sonraí inscne-íogaire fós in easnamh i réimsí éagsúla de bheartais AE agus na mBallstát;
- AI. de bhrí go bhfuil mná faoi ghannionadaíocht dhíréireach sna meáin nuachta agus faisnéise; de bhrí go ndéanann léiriú neamhchothrom na mban agus na bhfear steiréitíopaí a bhuanú sna meáin, ar steiréitíopaí iad a dhéanann difear d'íomhá na mban agus na bhfear;
- AJ. de bhrí go bhfuil príomhshruthú inscne, buiséadú inscne agus measúnuithe tionchair inscne ina n-uirlisí ríthábhachtacha do ghnóthú an chomhionannais inscne i ngach réimse beartais AE; de bhrí go dtugtar aghaidh ar chomhionannas inscne i mbeartais AE trí chistí agus ionstraimí éagsúla, agus de bhrí gur uirlis an-tábhachtach é sineirgí optamacha eatarthu a chumasú; de bhrí go bhfuil sé sin thar a bheith tábhachtach do na bearta socheacnamaíocha a rinneadh tar éis ghéarchéim sláinte COVID-19, lena n-áirítear Plean Téarnaimh an Aontais;
- AK. de bhrí go bhfuil an straitéis um chomhionannas inscne 2020-2025 agus neartú na mbeartas atá íogair ó thaobh inscne de ar leibhéal an Aontais bunriachtanach chun a áirithiú nach leathnóidh tionchar ghéarchéim COVID-19 neamhionannas inscne agus go rannchuidíonn na freagairtí le hidirdhealú in aghaidh na mban a laghdú;
- AL. de bhrí go raibh tionchar ag géarchéim COVID-19 ar oibríthe gnéis freisin, rud a mhéadaigh an baol go gcaillfidís ioncam agus go mbeidís i mbochtaineacht, agus go bhfuil easpa leanúnach maidir le creat a bheith ann agus maidir le forfheidhmiú a gcearta daonna mar príomhthréith di;
- AM. de bhrí go bhfuil gníomhaíocht aontaithe bunriachtanach chun cearta na mban san Eoraip a chóineasú suas agus a chomhchuiभिú trí chomhaontú láidir idir na Ballstáit a bhaint amach tríd an reachtaíocht agus na dea-chleachtais is uailmhianaí atá i bhfeidhm faoi láthair san Aontas a roinnt agus a chur i bhfeidhm;

AN. de bhrí, cé gurb ann do Choimisinéir atá freagrach go heisiach as Comhionannas agus go bhfuil coiste ag Parlaimint na hEorpa atá tiomnaithe do Chearta na mBan agus don Chomhionannas Inscne, nach bhfuil aon fhoirmíocht shonrach sa Chomhairle maidir le Comhionannas Inscne agus nach bhfuil aon fhóram tiomnaithe do phlé ag na hairí agus na rúnaithe stáit a bhfuil an comhionannas inscne mar chúram orthu;

Barúlacha ginearálta

1. á chur in iúl gur geall léi an teachtaireacht ón gCoimisiún dar teideal ‘Aontas an Chomhionannais: Straitéis Comhionannais Inscne 2020-2025’, arna thíolacadh in am laistigh den chéad 100 lá den Choimisiún nua, atá ina chomhartha láidir go dtarlóidh plé suntasach polaitiúil faoi bheartais comhionannais inscne Eorpacha agus ina chreat beartais uailmhianach agus soiléir chun cearta na mban agus comhionannas inscne a bhaint amach tuilleadh, agus chun cur i gcoinne ionsaithe a dhéantar ina n-aghaidh; ag tacú leis an sprioc atá ag an gCoimisiún Aontas Eorpach a bhunú gan idirdhealú ná neamh-chomhionannas struchtúrach, do gach duine ina n-éagsúlacht ar fad; á chur i bhfios go láidir a thábhachtaí atá an cur chuige déach a roghnaíodh, ina bhfuil bearta spriocdhírthe agus an gealltanais príomhshruthú inscne agus trasnachas a chur chun feidhme ar bhonn comhsheasmhach mar phrionsabail thrasearnálacha, agus á chur in iúl gur geall léi an nasc láidir idir réimsí na hoibre agus deireadh a chur le steiréitíopaí, le claontacht inscne agus le hidirdhealú, agus á iarraidh go mbeidh sásraí láidre faireacháin ann chun rath na straitéise agus a cuid beart a thomhas agus a mheas go rialta;
2. á chur i bhfáth, áfach, go bhfuil gá le cur chuige bunaithe ar dheiseanna laistigh den straitéis um chomhionannas inscne; á iarraidh ar an gCoimisiún ‘deiseanna comhionanna do mhná’ a ghlacadh mar thúsphointe chun an straitéis a chur i bhfeidhm tuilleadh;
3. á chur in iúl gur geall léi an tosaíocht a thugann an Coimisiún nua agus a Uachtarán don chomhionannas inscne, chomh maith le Coimisinéir tiomnaithe um Chomhionannas a bheith ainmnithe, agus ag fanacht leis an tuarascáil bhliantúil ar chomhionannas mar uirlis mheastóireachta úsáideach chun an dul chun cinn a mheas agus chun na bearnaí atá ann faoi láthair agus na riachtanais maidir le príomhshruthú inscne sa chreat beartais a aimsiú;
4. á chur in iúl gur geall léi gur fógraíodh roinnt tionscnamh comhlántach AE, amhail straitéis Eorpach um mhíchumas le bearta ceangailteacha iar-2020, straitéis LGBTI+ agus Creat AE iar-2020 maidir le Straitéisí um Chomhionannas agus Cuimsiú na Romach, agus á iarraidh go mbeadh creat straitéiseach ann chun iad a nascadh, agus go nglacfaí cur chuige trasnach iontu go léir; á chur i bhfáth a thábhachtaí atá sé faireachán a dhéanamh ar na cásanna a bhfuiltear ag tabhairt aghaidh orthu agus a thábhachtaí atá sé an comhionannas inscne agus straitéisí ábhartha eile a chur in oiriúint go solúbtha do thorthaí, mar aon leis na dúshlán a bheidh ann amach anseo, trí úsáid a bhaint as beartais reatha nó uirlisí nua a mholadh, mar a léiríodh le géarchéim COVID-19 a bhí ann le déanaí; á athdhearbhú gur gá dlús a chur le bearta sonracha don neamh-idirdhealú, do chomhionannas agus do chosaint na mban atá faoi réir neamhionannais struchtúraigh inscne, agus á mheabhrú don Choimisiún go bhfuil gá le tuilleadh iarrachtaí a dhéanamh sa treo sin;
5. á chur in iúl gurb oth léi go bhfuil an straitéis fós doiléir maidir le hamlínte i gcomhair roinnt beart, bearta ar díol an-sásaimh iad, agus nach leagtar síos sa straitéis spriocanna

nithiúla comhionannais inscne atá le baint amach faoi 2025 ná uirlisí soiléire faireacháin; á iarraidh ar an gCoimisiún, dá bhrí sin, treochlár nithiúil a bhunú ina mbeadh creataí ama, cuspóirí, sásra bliantúil athbhreithnithe agus faireacháin, táscairí soiléire agus intomhaiste ratha agus gníomhaíochtaí spriocdhírthe breise; á iarraidh sa bhreis air sin go gcuirfí treoirlínte ar aghaidh, chomh maith le treochlár maidir leis an mbealach ina bhféadfar an cur chuige trasnach agus an cur chuige príomhshruthaithe inscne a chur chun feidhme, lena n-áirítear buiséadú inscne, go héifeachtach i gceapadh beartais AE, agus go bhforbrófar uirlisí sonracha (amhail táscairí, spriocanna agus uirlisí faireacháin), chomh maith le leithdháileadh acmhainní leordhóthanacha daonna agus airgeadais, ionas gur féidir iad a chur i bhfeidhm i mbeartais uile AE; á iarraidh go mbeidh amchlár shoiléire ann maidir le forbairt an chreata a fógraíodh don chomhar idir ardáin idirlín, straitéis an Aontais maidir le deireadh a chur leis an ngáinneáil ar dhaoine, an straitéis um chomhionannas inscne sa tionscal closamhairc (mar chuid d'fhochlár MEDIA) agus an feachtas cumarsáide uile-Aontais chun steiréitíopaí inscne a chomhrac;

6. á iarraidh ar an gCoimisiún gealltanais Chlár Oibre 2020 a urramú in aon athbhreithniú agus togra a chur i gcrích maidir leis na nithe seo a leanas: bearta ceangailteacha trédhearcachta pá, straitéis AE maidir le cearta íospartach agus straitéis nua AE chun deireadh a chur leis an ngáinneáil ar dhaoine; á chur in iúl gurb oth léi nár tugadh isteach an togra maidir le bearta ceangailteacha trédhearcachta pá in 2020 mar a bhí beartaithe;
7. ag tathant ar na Ballstáit an Treoir maidir leis an bhFrith-Idirdhealú a fhorghnó agus a chur chun feidhme agus a ráthú go ndíothófar iliomad cineálacha idirdhealaithe trasnacha i mBallstáit uile an Aontais;
8. á mheabhrú di gur gá an t-idirdhealú ilsrathach a chomhrac, go háirithe i gcoinne grúpaí leochaileacha, lena n-áirítear mná atá faoi mhíchumas, mná dubha, mná imirceacha, mná de mhionlaigh eitneacha agus mná na Romach, mná scothaosta, máithreacha aonair, daoine LADTIA+ agus mná gan dídean, agus á chur i bhfáth a thábhachtaí atá sé a áirithiú go mbainfidh siad tairbhe as na cuspóirí agus na gníomhaíochtaí de chuid straitéis 2020-2025 AE maidir le comhionannas inscne; á iarraidh ar an gCoimisiún treoirlínte sainráite a leagan síos maidir le cur chun feidhme an chreata thrasnaigh, lena n-áirítear tús áite a thabhairt do rannpháirtíocht na ngrúpaí a ndéanann na cineálacha trasnacha idirdhealaithe difear dóibh chun measúnú a dhéanamh ar thionchar difreálach na mbeartas agus na gníomhaíochtaí chun na freagairtí a oiriúnú i ngach réimse atá bunaithe ar phrionsabal an neamh-idirdhealaithe;
9. á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit, i gcomhréir le haidhmeanna na straitéise, gné inscne a ionchorprú go córasach ag gach céim den fhreagairt ar ghéarchéim COVID-19 agus rannpháirtíocht na mban a chur chun cinn ar gach leibhéal den phróiseas cinnteoireachta; á chur i bhfios go láidir go mbeadh sé ina chomhartha mícheart roinnt gnéithe den straitéis nua a chur ar athló agus ag tathant ar an gCoimisiún, dá bhrí sin, leanúint ar aghaidh leis an straitéis nua; á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit aird chuí a thabhairt ar riachtanais na mban, agus cistí á ndearadh agus á ndáileadh, ar cistí iad a comhaontaíodh faoin bplean téarnaimh don Eoraip 'NextGenerationEU';
10. á chur i bhfáth gur gá a áirithiú go ndéanfar sonraí imdhealaithe ó thaobh inscne a bhailiú agus a anailísiú ar bhealach iontaofa agus leordhóthanach chun go

bhfeidhmeoidh siad mar bhonn don chinnteoireacht trí mhaoiniú, agus acmhainneachtaí EIGE, a áirithiú agus a leathnú;

11. á iarraidh ar na Ballstáit dea-chleachtais a mhalartú go rialta agus gealltanais a thabhairt do chóineasú suas agus do chomhchuibhiú chearta na mban san Eoraip trí na bearta agus na cleachtais náisiúnta is uailmhianaí atá i bhfeidhm faoi láthair i mBallstáit AE a thabhairt isteach ina reachtaíocht faoi seach;
12. á iarraidh, ina theannta sin, go ndéanfaidh EIGE an tInnéacs Comhionannais Inscne a ionchorprú i bpróiseas faireacháin an Choimisiúin, agus go bhforbrófaí táscaire maidir le bearna phinsin idir na hinscní, tar éis do mholtaí a bheith tugtha ag Parlaimint hEorpa sa rún uaithi an 14 Meitheamh 2017 maidir leis an ngá atá le straitéis AE chun deireadh a chur leis an mbearna phinsin idir na hinscní agus í a chosc¹, ar straitéis í nach mór faireachán a dhéanamh uirthi laistigh den straitéis um chomhionannas inscne mar an t-aon straitéis lena dtugtar le chéile na neamhionannais uile a fhulaingíonn mná ar feadh a saoil; á iarraidh freisin go ndéanfar breathnú ar tháscairí eile maidir le bearnaí inscne pá agus cúraim, an deighilt dhigiteach idir na hinscní, etc.;
13. á iarraidh ar an gComhairle foirmíocht a bhunú i ndáil leis an gComhionannas Inscne lena ndéanfaí airí agus rúnaithe stáit atá i gceannas ar chomhionannas inscne a thabhairt le chéile i bhfóram tiomnaithe aonair chun bearta coiteanna agus nithiúla a chur ar fáil chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin i réimse chearta na mban agus an chomhionannais inscne, agus chun a áirithiú go ndéanfar saincheisteanna comhionannais inscne a phlé ar an leibhéal polaitiúil is airde;
14. á iarraidh ar na Ballstáit foirmíocht fhoirmiúil de chuid na Comhairle a chruthú maidir le Comhionannas Inscne, chun fóram tiomnaithe don phlé a chur ar fáil do na hAirí agus do na Rúnaithe Stáit atá i gceannas ar chomhionannas inscne, agus chun príomhshruthú inscne a éascú ar fud bheartais uile an Aontais, lena n-áirítear beartas fostaíochta agus sóisialta;
15. á chur in iúl gurb oth léi nach ndéantar tagairt i straitéis 2020-2025 maidir le comhionannas inscne do chosaint na mban agus na gcailíní atá i mbaol eisiaimh shóisialta, bochtaineachta agus easpa dídine; á iarraidh ar an gCoimisiún aghaidh a thabhairt ar na saincheisteanna sin sa Phlean Gníomhaíochta um Lánpháirtíú agus um Chuimsiú atá le teacht, chun nach ndéanfar na mná sin a eisiaimh ó bheartais shóisialta agus eacnamaíochta, rud a chuirfeadh tuilleadh le fáinne fí na bochtaineachta;
16. á iarraidh ar an gComhairle conclúidí ón gComhairle a ghlacadh chun an straitéis um chomhionannas inscne a fhorghnó agus gníomhaíochtaí nithiúla a shainaithint chun í a chur chun feidhme;

Foréigean in aghaidh na mban agus foréigean inscnebhunaithe a dhíothú

17. ag tacú le gealltanais an Choimisiúin foréigean inscnebhunaithe a chomhrac, tacú le híospartaigh na gcoireanna sin agus iad a chosaint, agus a áirithiú go dtabharfar na daoine atá freagrach astu chun cuntais as a gcoireanna; ag tacú le plean an Choimisiúin leanúint de stocaireacht a dhéanamh ar son dhaingniú uile-AE Choinbhinsiún Iostanbúl; ag leagan béim, sa chomhthéacs sin, ar an ngá atá le bearta sonracha chun aghaidh a

---

¹ IO C 331, 18.9.2018, lch. 60.

thabhairt ar na héagothromaíochtaí atá ann faoi láthair i ndlíthe, i mbeartais agus i seirbhísí idir na Ballstáit agus ar an méadú atá tagtha ar an bhforéigean baile agus inscnebhunaithe le linn phaindéim COVID-19; ag tarraingt aird, áfach, ar an bhfíoras gur theip ar roinnt iarrachtaí chun a chur ina luí ar na Ballstáit drogallacha agus gur chinn Rialtas na hUngáire le déanaí gan an Coinbhinsiún a dhaingniú ar chor ar bith; á chur in iúl gur geal léi, dá bhrí sin, rún an Choimisiúin bearta a mholadh in 2021 chun cuspóirí Choinbhinsiún Iostanbúl a ghnóthú más rud é go mbeidh bac fós ar aontachas AE; á iarraidh go gcuirfear tús anois le gníomhaíochtaí ullmhúcháin chun bearta breise a bheadh ceangailteach ó thaobh an dlí de agus treoir réime de chuid an AE a sheoladh chun gach cineál foréigin inscnebhunaithe a chosc agus a chomhrac, agus aghaidh á tabhairt, i measc saincheistanna eile, ar chiorrú ball giniúna ban (FGM), agus ar ghinmhilleadh, steiriliú agus póstaí éigeantais, agus go n-áireofaí leis an méid sin teacht i dtír gnéasach, gáinneáil, cibearfhoréigean, phornagrafaíocht díoltais agus fuathchaint ar líne i gcoinne na mban, agus cur chuige láidir trasnach a bheith ann; á chur i bhfios gur geal léi an tionscnamh lena leathnaítear na réimsí coireachta chun cineálacha sonracha d'fhoréigean inscnebhunaithe a chuimsiú i gcomhréir le hAirteagal 83(1) CFAE; á mheabhrú gur cheart go mbeadh na bearta reachtacha nua sin comhlántach le daingniú Choinbhinsiún Iostanbúl;

18. á chur in iúl gur geal léi go bhfuil sé beartaithe moladh breise a chur síos maidir le cosc a chur le cleachtas dhíobhálacha, chomh maith le reachtaíocht a d'fhéadfadh a bheith ann, agus líonra AE don cosc ar fhoréigean inscnebhunaithe agus teaghlaigh a sheoladh; á iarraidh go ndéanfaí sainmhíneithe agus spriocanna Choinbhinsiún Iostanbúl a chur i bhfeidhm agus go mbeadh eagraíochtaí chearta na mban agus eagraíochtaí na sochaí sibhialta rannpháirteach ar bhonn leanúnach; á áitiú go gcuirfí bearta leantacha iomchuí chun cinn, agus prionsabal an neamh-idirdhealaithe á urramú leo ar fad; á thabhairt chun suntais a thábhachtaí atá rannpháirtíocht na rialtas áitiúil agus réigiúnach sa phróiseas sin – nuair is iomchuí de réir struchtúr Ballstáit ar leith; ag cur i bhfios go láidir go bhfuil ról ag an oideachais, lena n-áirítear oideachas buachaillí agus fear, agus á iarraidh go gcuirfear i gcoinne steiréitíopaí inscne i ndáil leis sin; á iarraidh go n-áiritheofar cosaint chuí d'íospartaigh an fhoréigin teaghlaigh ar mná iad, rud a dhéanamh méadú ar acmhainní na stát agus ar fhreagairtí éifeachtacha;
19. á chur i bhfios go láidir gur gá sonraí imdhealaithe a bhailiú maidir le gach cineál foréigin inscnebhunaithe; á chur in iúl gur geal léi gur fógraíodh suirbhé nua uile-Aontais maidir le leitheadúlacht agus dinimic gach cineál foréigin in aghaidh na mban; á chur i bhfáth go bhfuil gá le sonraí atá imdhealaithe ó thaobh inscne de ar leibhéal an Aontais agus le comhchuibhiú na gcóras bailithe sonraí i measc na mBallstát;
20. á chur i bhfáth, maidir le mná ar mionaoisigh iad, ar cuid de mhionlaigh iad nó a bhfuil fadhb sláinte nó míchumas acu agus a ndírítear cineálacha éagsúla foréigin orthu, gur gá iad a chosaint mar íospartaigh ionchasacha; ag tacú le plean an Choimisiúin bearta a chur i láthair agus iad a mhaoiniú chun mí-úsáid, dúshaothrú agus foréigean féideartha i gcoinne na ngrúpaí sin atá thar a bheith leochaileach a chomhrac;
21. á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit comhionannas cuimsitheach do mhná agus do chailíní atá faoi mhíchumas a choimirciú i ngach réimse den saol, a gcearta gnéis agus atáirgthe a áirithiú, cosaint a thabhairt dóibh ar fhoréigean baile agus ar fhoréigean ó sholáthraithe seirbhísí cúraim agus tacaíochta, agus cláir íograithe agus fothaithe acmhainneachta a sheoladh chun na críche sin do ghairmithe i réimsí an chúraim sláinte, na seirbhísí sóisialta agus cúraim, an oideachais, na hoiliúna agus na

seirbhísí fostaíochta, fhorfheidhmiú an dlí agus do na breithiúna;

22. á chur i bhfáth a mhéad atá raon agus tionchar an fhoréigin agus an chiaptha san ionad oibre agus go bhfuil gá le bearta nithiúla ar leibhéal AE chun aghaidh a thabhairt ar na saincheisteanna sin agus chun comhrac i gcoinne ciapadh síceolaíoch agus gnéasach; á chur i bhfios go bhfuil cúramóirí neamhfhoirmiúla, oibríthe tí agus oibríthe feirme, i measc grúpaí eile, go háirithe, gan chosaint agus gan infheictheacht, agus á iarraidh ar na Ballstáit Coinbhinsiún 189 EIS a ghlacadh chun cearta oibríthe, go háirithe mná, sa gheilleagar neamhfhoirmiúil a neartú agus chun a áirithiú go mbeidh sásraí gearáin neamhspleách, rúnda agus inrochtana ann do gach bean gan idirdhealú, agus go gcuirfear bearta sonracha ar fáil chun gearánaigh a chosaint ar fhrithbheartú ag fostóirí agus ar athíospairt leanúnach; á chur in iúl gur geall léi gealltanais an Choimisiúin, mar fhostóir, creat dlíthiúil nua cuimsitheach a ghlacadh, ar creat dlíthiúil é lena ngabfaidh sraith beart coiscitheach agus frithghníomhach in aghaidh an chiaptha san ionad oibre;
23. á chur in iúl gurb oth léi nach ndéantar tagairt do ghné inscne na gáinneála chun críocha dúshaothraithe saothair, go háirithe i gcás oibríthe tí, de dheasca na dteorainneacha a bhaineann go dlúth le háras an teaghlaiigh mar áit oibre i ndáil leis na féidearthachta a bhaineann le cigireacht agus faireachán a dhéanamh ar ghníomhaíocht oibre; ag meabhrú rún an 28 Aibreán 2016 uaithi maidir le hoibríthe tí agus cúramóirí in AE ar mná iad, agus á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit imscrúduithe a chur chun cinn sa réimse sin, chun feabhas a chur ar na sásraí le haghaidh íospartaigh a shainaithint agus a chosaint, agus chun ról a thabhairt d'eagraíochtaí neamhrialtasacha, ceardchumainn, údaráis phoiblí agus na saoránaigh ar fad sa phróiseas braite;
24. ag cur in iúl go bhfuil an-inmní uirthi faoi chineál, méid agus tromchúis an fhoréigin agus an chiaptha i saol na hoibre agus faoin tionchar a bhíonn ag gach cineál foréigin in aghaidh na mban agus na gcaoilíní agus iad ag obair; ag cur in iúl gur geall léi i ndáil leis sin go ndearnadh Coinbhinsiún Uimh. 190 EIS maidir le foréigean agus ciapadh ag an obair a ghlacadh le déanaí agus á iarraidh ar na Ballstáit é a dhaingniú agus a chur chun feidhme gan mhoill; á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit freisin bearta éifeachtacha agus ceangailteacha a thabhairt isteach chun an foréigean agus an ciapadh i saol na hoibre a shainmhíniú agus a thoirmeasc, lena n-áirítear rochtain éifeachtach ar shásraí um ghearáin agus um réiteach díospóidí a fhreagraíonn do chúrsaí inscne agus atá sábháilte agus éifeachtach, feachtais oiliúna agus ardaithe feasachta, seirbhísí tacaíochta agus leigheasanna;
25. á chreidiúint gur cheart oibríthe ar mná iad atá ag fulaingt le foréigean inscnebhunaithe a bheith i dteideal a gcuid uaireanta oibre a bheith laghdaithe nó atheagraithe agus a n-áit oibre a bheith athraithe; á mheas gur cheart an foréigean inscnebhunaithe a chur san áireamh i measúnuithe riosca san áit oibre;
26. ag cáineadh an fheachtais i gcoinne Choinbhinsiún Iostanbúl a dhíríonn ar fhoréigean in aghaidh ban, ar feachtas é a ghníomhaíonn d'aon ghnó chun míchlú a tharraingt ar an gCoinbhinsiún sin; á chur in iúl gur cúis bhuartha di an diúltú don norm maidir le neamhfhulaingt ar fhoréigean in aghaidh na mban agus ar fhoréigean inscnebhunaithe, ar neamhfhulaingt í atá bunaithe ar chomhthoil láidir idirnáisiúnta; á chur i bhfios go mbaineann an cheist sin le bunbhrí chearta an duine, amhail comhionannas, neamhspleáchas agus dínit; á chur i bhfáth go bhfuil ról lárnach ag ESSanna maidir le foréigean inscnebhunaithe a chomhrac agus maidir le tacaíocht a thabhairt d'íospartaigh, agus á áitiú ar an gCoimisiún, dá bhrí sin, maoiniú leordhóthanach a chur

ar fáil do chomhlachais a bhfuil na haidhmeanna sin á saothrú acu; á chur in iúl gur geall léi an gealltanais atá i straitéis nua chearta na n-íospartach chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais shonracha na mban agus na gcailíní ar íospartaigh an fhoréigin iad, go háirithe d'fhonn cearta, cosaint agus cúiteamh íospartach a áirithiú; á iarraidh ar an gComhairle daingniú agus cur chun feidhme iomlán Choinbhinsiún Iostanbúl ag AE a thabhairt i gcrích go práinneach agus tacú lena dhaingniú ag na Ballstáit go léir;

27. ag leagan béim ar an ngá atá le gach cineál foréigin agus ciaptha a aithint agus a chomhrac sa chóras oideachais, i scoileanna, in ollscoileanna, i gcúrsaí oiliúna, i gcláir don fhorbairt ghairmiúil agus i ngach clár eile ar fud na hearnála ar fad;
28. á chur in iúl gur geall léi na bearta sonracha atá beartaithe chun dul i ngleic leis an gcibearfhoréigean a bhfuil tionchar díréireach aige ar mhná agus ar chailíní (lena n-áirítear ciapadh ar líne, cibearbhulaíocht agus fuathchaint ghnéasaíoch), go háirithe gníomhaithe, polaiteoirí ar mná iad agus pearsana poiblí eile atá infheicthe sa dioscúrsa poiblí; á chur in iúl gur geall léi, sa chomhthéacs sin, an fógra go rachfar i ngleic leis an bhfeiniméan sin sa Gníomh um Sheirbhísí Digiteacha agus go bhfuil sé beartaithe leis oibriú leis na hardáin teicneolaíochta agus leis an earnáil TFC i gcreat nua comhair, chun go dtabharfar aghaidh san earnáil TFC ar an tsaincheist sin trí bhearta teicniúla leordhóthanacha amhail teicnící coisctheacha agus sásraí freagartha maidir le hábhar díobhálach; ag tathant ar na Ballstáit agus ar AE bearta breise a ghlacadh, lena n-áirítear bearta ceangailteacha reachtacha, chun na cineálacha foréigin sin a chomhrac faoi chuimsiú Treorach maidir le gach cineál foréigin in aghaidh na mban a chosc agus a chomhrac, agus go dtabharfaí tacaíocht do na Ballstáit maidir le huirlisí oiliúna a fhorbairt do na seirbhísí lena mbaineann ag gach céim, ón gcosc agus ón gcosaint go dtí an t-ionchúiseamh, amhail an fórsa póilíneachta agus an córas ceartais, in éineacht le hearnáil na faisnéise agus na cumarsáide, agus cearta bunúsacha ar líne á gcoimirciú freisin ag an am céanna;
29. á chur in iúl go bhfuil imní uirthi nach bhfuil toirmeasc sainráite ar idirdhealú ar bhonn féiniúlacht inscne agus léiriú inscne duine i ndlí AE; ag tabhairt dá haire go ndéantar idirdhealú agus ciapadh go fóill ar dhaoine LADTIA+ agus go ndéantar iad a eisiamh go fóill ó mhargadh an tsaothair; ag meabhrú rún an 14 Feabhra 2019 uaithi maidir le todhchaí an Liosta de Gníomhaíochtaí LADTI¹ agus rún an 18 Nollaig 2019 uaithi maidir le hidirdhealú poiblí agus fuathchaint i gcoinne daoine LADTI²; á chur in iúl gur geall léi glacadh an chreata straitéisigh maidir le comhionannas LADTIA+, agus á iarraidh ar an gCoimisiún obair leantach a dhéanamh ar a Liosta de Gníomhaíochtaí LADTI 2016-2019 le bearta sonracha chun dul i ngleic leis an idirdhealú ag an obair ar fhorais an ghnéaschlaonta, na féiniúlachta inscne, an léirithe inscne agus saintréithe gnéis;
30. á chur in iúl gur geall léi an chéad Straitéis de chuid an AE maidir le cearta íospartach (2020-2025) a glacadh le déanaí, ar straitéis í lena dtabharfar aghaidh ar riachtanais shonracha íospartaigh an fhoréigin inscne, go háirithe cur chuige sonracha maidir le foréigean síceolaíoch in aghaidh na mban agus an tionchar ar a meabhairshláinte san fhadtéarma; á chur i bhfáth gur gá aghaidh a thabhairt ar na bearnaí atá i reachtaíocht AE faoi láthair agus á iarraidh ar an gCoimisiún togra a chur ar aghaidh, gan mhoill, le haghaidh athbhreithniú a dhéanamh ar an Treoir maidir le Cearta Íospartach i ndáil le

---

¹ Téacsanna arna nglacadh, P8_TA(2019)0129.

² Téacsanna arna nglacadh, P8_TA(2019)0101.

caighdeáin idirnáisiúnta maidir le foréigean in aghaidh na mban, amhail Coinbhinsiún Iostanbúl, d'fhonn feabhas a chur ar an reachtaíocht maidir le cearta íospartach agus íospartaigh a chosaint agus a chúiteamh; á chur i bhfáth gur gá rochtain éifeachtach ar cheartas a bheith ag gach íospartach trí chur chun feidhme na Treorach maidir le Cearta Íospartach, rud atá fós in easnamh i roinnt Ballstát; á iarraidh go leanfar de chearta íospartach a chur chun cinn freisin trí ionstraimí atá ann cheana amhail an tOrdú Cosanta Eorpach;

31. ag tarraingt aird an Choimisiúin agus na mBallstát ar chás fiordhrámatúil leanaí a ndéantar dílleachtaí díobh de bharr foréigin inscnebhunaithe nó a gcuirtear iallach orthu maireachtáil i dtimpeallacht ina bhfuil foréigean teaghlaigh, agus ag tathant orthu na cásanna sin a chur san áireamh agus iad ag dul i ngleic le fadhb an fhoréigin baile;
32. ag tathant ar an gCoimisiún an straitéis de chuid AE a bhfuiltear ag súil léi le fada maidir le deireadh a chur leis an ngáinneáil ar dhaoine a chur i láthair agus ag leagan béim ar an ngá atá le haitheantas soiléir a thabhairt do chineál inscne na gáinneála ar dhaoine agus an teacht i dtír gnéasach, arb iad mná agus cailíní is mó atá thíos leis; á aithint nach féidir glacadh le teacht i dtír gnéasach chun críocha máthairionadaíochta nó chun críocha atáirgthe amhail póstaí éigeantais, striapachas agus pornagrafaíocht, agus gur sárú é ar dhínit an duine agus ar chearta an duine; á iarraidh, dá bhrí sin, go mbreathnófar go géar leis an straitéis ar staid na mban i striapachas, agus béim ar leith á leagan ar an nasc idir striapachas agus gáinneáil ar mhná agus ar mhionaóisigh, in AE agus ar fud an domhain, agus ar úsáid an idirlín atá ag teacht chun cinn ar mhaithe le dúshaothrú; ag leagan béim ar a thábhachtaí atá ról agus obair Chomhordaitheoir Frithgháinneála AE agus ag tathant ar an gCoimisiún an Comhordaitheoir nua a cheapadh gan tuilleadh moille, chun dlúthfhaireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme na Treorach Frithgháinneála ag na Ballstáit; á áitiú go bhfuil tábhacht ag baint le bearta agus straitéisí a chur san áireamh chun laghdú a dhéanamh ar an éileamh;
33. á iarraidh go mbeidh bearta níos láidre ann ó thaobh reachtaíocht maidir le cionta gnéasacha agus á chur i bhfios go láidir go gcaithfidh gnéas a bheith deonach i gcónaí; á iarraidh ar an gCoimisiún moltaí do na Ballstáit uile a áireamh chun an sainmhíniú ar éigniú a leasú ina reachtaíocht náisiúnta ionas go mbeidh sé bunaithe ar easpa toilithe;
34. á chur in iúl gur geall léi an feachtas cumarsáide uile-Aontais chun steiréitíopaí inscne a chomhrac, chomh maith le bearta chun foréigean a chosc, ar bearta iad lena ndírítear ar fhir, ar bhuaichaillí agus ar fhireannachtaí; á iarraidh go mbeidh bearta níos soiléire ann chun díriú ar noirm mhillteacha fhireannachta, toisc gur bunchúis iad steiréitíopaí inscne leis an neamhionannas inscne agus go bhfuil tionchar acu ar gach réimse den tsochaí;
35. á iarraidh go dtabharfar níos mó airde agus tacaíochta do dhílleachtaí agus d'árais altramais d'íospartaigh an fhoréigin, ar dílleachtaí agus árais altramais iad a dúnadh nó ar cuireadh teorainn mhór lena hacmhainn dídine le linn phaindéim COVID-19, rud a chuir iallach ar mhná nó ar chailíní óga agus ar leanaí aghaidh a thabhairt ar an bhféidearthacht go mbeidís i gcoraintín i dteach a mí-úsáideora;
36. á chur i bhfios go láidir gur minic gurb é foréigean in aghaidh na mban an phríomhchúis le mná a bheith gan dídean; ag tathant ar an gCoimisiún, dá bhrí sin, na bearta is gá a dhéanamh chun cosc a chur ar fhoréigean in aghaidh na mban, ar foréigean é as a n-eascraíonn easpa dídine nó lena ndéanta an easpa dídine a fhadú;

37. a chur in iúl gur geall léi an moladh maidir le cleachtais dhíobhálacha a chosc, in éineacht le reachtaíocht fhéideartha, chun FGM, steiriliú éigeantais, pósadh luath agus pósadh éigeantais agus foréigean a bhaineann leis an onóir a chomhrac, rud lena ngortaítear leanaí agus cailíní óga go sonrach;

Mná agus an geilleagar

38. ag athdhearbhú a hiarrata ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit tuilleadh forbartha agus feabhsaithe a dhéanamh ar bhailiú sonraí atá imdhealaithe ó thaobh inscne de¹, ar staidreamh, ar thaighde agus ar anailís, mar aon le tacaíocht agus bearta chun feabhas a chur ar fhothú acmhainneachta i measc na n-institiúidí agus ESSanna i ndáil le sonraí a bhailiú agus anailís a dhéanamh orthu, go háirithe maidir le rannpháirtíocht na mban i margadh an tsaothair agus i réimsí amhail fostaíocht neamhfhoirmiúil, fiontraíocht, rochtain ar mhaoiniú agus ar sheirbhísí cúraim sláinte, obair gan phá, bochtaineacht agus tionchar na gcóras cosanta sóisialta; ag tathant ar EIGE agus na hinstiúidí agus na gníomhaireachtaí ábhartha eile de chuid AE freisin oibriú ar tháscairí nua agus iad a ionchorprú, táscairí amhail an bhochtaineacht i measc an lucht oibre, an bhochtaineacht ama, bearnaí san úsáid ama, luach na hoibre cúraim (le pá/gan phá), agus rátaí glactha na mban agus na bhfear, lena n-áirítear i ndáil leis an treoir maidir le cothromaíocht oibre is saoil; á iarraidh ar an gCoimisiún na sonraí sin a úsáid chun measúnuithe tionchair inscne a chur chun feidhme go héifeachtach maidir lena bheartais agus a chlár, agus maidir le beartais agus clár ghníomhaireachtaí agus institiúidí eile AE;
39. ag tacú leis an athbhreithniú ar spriocanna Barcelona agus leis an iarraidh ar na Ballstáit infheistíochtaí leordhóthanacha a áirithiú i seirbhísí cúraim agus i seirbhísí cúraim fhadtéarmaigh, lena n-áirítear ó mhaoiniú atá ar fáil ón Aontas, chomh maith le cúram leanaí inacmhainne, inrochtana agus ar ardcháilíochta a áirithiú, lena n-áirítear oideachas na luath-óige, lena dtugtar, go háirithe, an deis do mháithreacha óga obair agus/nó staidéar a dhéanamh, agus á mheabhrú, sa chomhthéacs, sin prionsabal 11 de Chólún Eorpach na gCeart Sóisialta; á iarraidh go mbeadh tacaíocht airgeadais ann agus go ndéanfaí dea-chleachtais a roinnt idir na Ballstáit sin nár ghnóthaigh a spriocanna fós; á chur in iúl gur geall léi, thairis sin, gur forbraíodh treoir do na Ballstáit maidir le dul i ngleic le dídhreasachtaí airgeadais i ndáil le beartais shóisialta, eacnamaíochta agus chánach; ag leagan béim ar an sprioc ‘cúramóirí combhionanna agus saothraithe combhionanna’, ar sprioc í nach mór a bheith i gcoilár na n-iarrachtaí sin agus á chur in iúl gur geall léi, sa chomhthéacs sin, an Treoir maidir le Cothromaíocht Oibre is Saoil mar chéad chéim;
40. á iarraidh ar an gCoimisiún Comhaontú Cúraim don Eoraip a chur chun cinn, agus cur chuige cuimsitheach á ghlacadh maidir le riachtanais agus seirbhísí uile cúraim agus caighdeán íosta agus treoirlínte cáilíochta á leagan síos le haghaidh cúraim feadh na saolré, lena n-áirítear do leanaí, do dhaoine scothaosta agus do dhaoine a bhfuil riachtanais fhadtéarmacha acu; á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit sonraí imdhealaithe maidir le soláthar seirbhísí cúraim a bhailiú; ag tathant ar na Ballstáit an Treoir maidir le Cothromaíocht Oibre is Saoil a thrasú agus a chur chun feidhme go tapa agus go hiomlán chun comhroinnt chothrom idir saol na hoibre agus saol na teaghlaigh a áirithiú, agus á iarraidh orthu dul níos faide ná íoschaighdeán na Treorach trí bhearta a thabhairt isteach amhail saoire láníochta, ról combhionann na bhfear mar

---

¹ Féach rún ó Pharlaimint na hEorpa an 30 Eanáir 2020 maidir leis an mbearna phá idir na hinscní.

chúramóirí a chur chun cinn, agus, ar an gcaoi sin, dul i ngleic le steiréitíopaí inscne maidir le glacadh saoire atharthachta agus/nó mháithreachais, ról na gcúramóirí neamhfhoirmiúla a aithint trí rochtain ar shlándáil shóisialta agus a gceart ar theidlíochtaí pinsin a áirithiú, tacaíocht do sheirbhísí atá oiriúnaithe do na dúshláin shonracha agus do na riachtanais shonracha atá ag tuismitheoirí agus/nó ag baill teaghlaigh a thugann aire do dhaoine atá faoi mhíchumas nó atá faoi bhreiteacht fhadtéarmach nó do dhaoine scothaosta, agus socruithe solúbtha oibre nach ndéanann dochar ná díobháil do phá an oibrí, rochtain ar chearta sóisialta agus saothair agus liúntais, agus a urramaíonn ceart na n-oibríthe chun díscheangail; ag tathant ar an gCoimisiún faireachán a dhéanamh go bliantúil, go dlúth agus go sistéamach ar chur chun feidhme na Treorach maidir le Cothromaíocht Oibre is Saoil ag na Ballstáit;

41. á iarraidh gurbh ann do sheirbhísí cúraim leanaí agus do sheirbhísí cúraim fhadtéarmaigh atá inacmhainne agus ar ardchaighdeán lena gcumasaítear filleadh ar an bhfostaíocht, go háirithe do mhná, agus lena n-éascaítear cothromaíocht mhaith oibre is saoil;
42. á chur i bhfáth go bhfuil gá le gréasán oideachais náiolainne agus réamhscoile a chruthú; á chur i bhfios gur freagracht shóisialta leathan é sin agus gur cheart go mbeadh sé ina sheirbhís uilíoch a mbeadh rochtain iarbhír uirthi ag gach leanbh agus teaghlach ar mian leo an gréasán sin a úsáid;
43. á mholadh do na Ballstáit, ar bhonn dea-chleachtais a chomhthiomsú, ‘creidmheasanna cúraim’ a thabhairt isteach, chun tairbhe na mban agus na bhfear araon, chun sosanna a fhritháireamh ón bhfostaíocht a ghlactar chun cúram neamhfhoirmiúil a chur ar fáil do bhaill teaghlaigh agus ó thréimhsí saoire cúraim fhoirmiúil, amhail saoire mháithreachais, saoire atharthachta agus saoire do thuismitheoirí, agus na creidmheasanna sin a chur san áireamh go cothrom i dtreo teidlíochtaí pinsin; á mheas gur cheart na creidmheasanna sin a bhronnadh ar feadh tréimhse ghearr ionas nach ndéanfar steiréitíopaí agus neamhionannais a dhaingnú tuilleadh;
44. ag tathant ar na Ballstáit bearta sonracha a dhéanamh chun dul i ngleic le baol na bochtaineachta sa tseanaois agus nuair atá daoine ar scor, chun pinsin a mhéadú agus chun borradh a chur faoi shochair shóisialta; á chur in iúl go bhfuil sí den tuairim nach mór neamhionannais ioncaim idir fíor agus mná atá ar scor a shárú agus go n-éilítear leis sin go méadófaí pinsin, agus go ndéanfaí córais slándála sóisialta atá poiblí, uilíoch agus bunaithe ar an dlúthpháirtíocht a choinneáil ar siúl agus a fheabhsú, agus á áirithiú go mbeidh siad athdháilte agus go gcuirfidh siad ioncam cóir agus cuibhiúil ar fáil tar éis saolré a chaitheamh ag obair, agus inbhuanaitheacht na gcóras slándála sóisialta poiblí á cosaint trí phoist a chruthú lena ngabhann cearta agus trí fheabhas a chur ar phá;
45. á iarraidh ar an gCoimisiún, ar Pharlaimint na hEorpa agus ar an gComhairle dianscrúdú a dhéanamh ar riachtanais na mban agus ar a rannpháirtíocht sa mhargadh saothair, chomh maith le deighilt chothrománach agus ingearach mhargadh an tsaothair, agus cláir á ndearadh laistigh den chéad chreat airgeadais ilbhliantúil eile (CAI), chomh maith leis an bplean téarnaimh ‘NextGenerationEU’;
46. á mheas gur tosaíocht é gníomhú chun tacú leis an teaghlach, lena n-áirítear maidir le saoráidí cúraim leanaí leormhaithe agus inacmhainne a chur ar fáil, rud a rannchuideoidh go dearfach le rannpháirtíocht na mban sa mhargadh saothair agus lena n-ionchais scoir;

47. á chur in iúl gur geall léi gealltanas an Choimisiúin faireachán a dhéanamh ar thrasúiomh ceart na Treorach maidir le Cothromaíocht Oibre is Saoil sa reachtaíocht náisiúnta faoi 2022 de réir mar is gá agus a áirithiú go gcuirfear chun feidhme go hiomlán í;
48. á iarraidh ar an gCoimisiún sonraí a bhailiú maidir le soláthar na gcineálacha éagsúla cúraim (cúram leanaí, cúram do dhaoine scothaosta agus daoine faoi mhíchumais nó daoine a bhfuil cúram fadtéarmach ag teastáil uatha), chun iad a chur le staidéar lena scrúdófar an bhearna chúraim chun bheith mar bhonn do thionscnamh do straitéis cúraim Eorpach; ag tabhairt dá haire nach mór, sa straitéis i dtrácht, inniúlachtaí na mBallstát de réir mar a leagtar síos sna Conarthaí iad a urramú, ach go mbeadh sé d'aidhm aici comhar agus comhordú na mbeart go léir a fheabhsú, rud a d'fhéadfadh a bheith tairbheach do chúramóirí neamhfhoirmiúla in AE agus do na daoine a bhfuil siad ag tabhairt aire dóibh; á chur i bhfáth gur féidir leis an gcomhar ar an leibhéal Eorpach, mar aon le húsáid éifeachtach chistí AE, rannchuidiú leis an bhforbairt ar sheirbhísí cúraim atá ar ardcháilíocht, inrochtana agus inacmhainne;
49. á chur in iúl gur geall léi cinneadh na Comhairle an 'clásal ginearálta éalaithe' a ghníomhachtú, agus á iarraidh ar na Ballstáit infheistíocht a dhéanamh i seirbhísí poiblí, lena n-áirítear cúram leanaí agus cúram sláinte saor in aisce, chun poist nua ar ardcháilíocht a chruthú agus tionchar socheacnamaíoch na géarchéime a mhaolú; á mheas go bhfuil iarmhairtí díobhálacha fadtéarmacha ag baint le bearta déine, go háirithe i gcás na mban, agus gur gá gan iad a fhorfheidhmiú sa tréimhse i ndiaidh ghéarchéim COVID-19;
50. á chur in iúl gur geall léi an ionstraim le haghaidh tacaíocht shealadach chun rioscaí dífhostaíochta a mhaolú i gcás éigeandála (SURE); á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit a áirithiú go dtabharfar aghaidh le SURE ar chaillteanais ioncaim i measc na mban;
51. á chur i bhfáth gur gá borradh suntasach a chur faoin infheistíocht i seirbhísí, go háirithe cúram sláinte, oideachas agus seirbhísí iompair, d'fhonn aghaidh a thabhairt ar riachtanais na bpobal agus rannchuidiú le neamhspleáchas, comhionannas agus fuascailt na mban;
52. á chur in iúl gur geall léi gealltanas an Choimisiúin bearta ceangailteacha a chur síos maidir le trédhearcacht pá, rud a d'fhéadfadh a bheith úsáideach chun bearnaí agus idirdhealú laistigh den earnáil chéanna a bhrath agus chun an bhearna phá idir na hinscní a dhúnadh; á chur in iúl gur oth léi mar sin féin an mhoill atá leis an togra seo a fhoilsiú agus á iarraidh ar an gCoimisiún an togra a chur ar aghaidh a luaithe is féidir; á chur i bhfáth, ina leith sin, a thábhachtaí atá comhar agus rannpháirtíocht iomlán na gcomhpháirtithe sóisialta agus na ngeallsealbhóirí uile i gcomhréir le cleachtais agus traidisiúin náisiúnta; á chur in iúl, áfach, gur gá aghaidh a thabhairt fós ar cheist an phá chomhionann as obair chomhionann nó obair ar comhionann a luach idir fir agus mná thar earnálacha éagsúla gairme chun difríochtaí sa phá ar obair ar luach comhionann a chumhdach sa mhargadh saothair atá deighlte ó thaobh inscne de, le pá níos ísle i roinnt earnálacha, arb earnálacha iad ina bhfostaítear mná den chuid is mó, earnálacha amhail altranas, cúram, miondíol, díolacháin agus oideachas, i gcomparáid, mar shampla, leis an earnáil déantúsaíochta nó gairmeacha teicniúla ina bhfostaítear níos mó fear; á mholadh go láidir go gcuirfí isteach prionsabal an phá chomhionann as obair ar comhionann a luach idir mná agus fir, rud a d'fhéadfaí a shainmhíniú mar a leanas:

‘Measfar obair a bheith ar luach comhionann, bunaithe ar chomparáid idir dhá ghrúpa d’oibríthe nár bunaíodh iad ar bhealach treallach, i gcás ina bhfuil an obair a dhéantar inchomparáide, agus fachtóirí á gcur san áireamh amhail leibhéal na freagrachta a thugtar d’oibríthe, agus na riachtanais mheabhrach a bhaineann leis an obair’; á chur i bhfios gur gá uirlisí meastóireachta poist agus critéir aicmiúcháin atá neodrach i dtaobh inscne a fhorbairt chuige sin;

53. á chur in iúl gur díol sásaimh di meastóireacht an Choimisiúin ar an gcreat atá ann faoi láthair maidir le pá comhionann as obair chomhionann nó obair ar comhionann a luach, seoladh próisis comhairliúcháin maidir le conas comhionannas inscne a fheabhsú i saol na hoibre, an Tuarascáil maidir le Leordhóthanacht Pinsean atá ar na bacáin, agus an breithniú ar chreidmheasanna pinsin a sholáthar do shosanna gairme a bhaineann le cúram i scéimeanna pinsean ceirde;
54. á iarraidh ar an gCoimisiún athbhreithniú ar Threoir 2006/54/CE a thíolacadh laistigh den chéad bhliain eile i gcomhréir leis an meastóireacht a rinneadh le déanaí ar fheidhmiú agus ar chur chun feidhme dhlíthe AE maidir le pá comhionann agus i gcomhréir le cásdlí Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh; á mheas gur cheart go n-áireofaí san athbhreithniú sin sainmhíniú ar ‘obair ar comhionann a luach’ ar fud na n-earnálacha gairme go léir, lena n-ionchorpraítear gné na hinscne, mar aon le tagairt d’ilchineálacha idirdhealaithe agus do bhearta breise chun in-fhorfheidhmitheacht na Treorach a áirithiú;
55. á mheabhrú rún an 30 Eanáir 2020 uaithi maidir leis an mbearna phá idir na hinscní; á iarraidh go ndéanfar athbhreithniú láithreach ar an bplean gníomhaíochta agus go leagfar amach plean gníomhaíochta nua agus uailmhianach um bearna phá idir na hinscní faoi dheireadh 2020, lenar cheart spriocanna soiléire a leagan síos do na Ballstáit chun an bhearna phá idir na hinscní a laghdú sna cúig bliana amach romhainn agus a áirithiú go gcuirfear na spriocanna sin san áireamh sna moltaí tírshonracha; á thabhairt chun suntais, go háirithe, gur gá dearcadh trasnach a áireamh sa phlean gníomhaíochta nua; á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit ról a thabhairt do na comhpháirtithe sóisialta agus do ESSanna i bhforbairt na mbeartas nua chun an bhearna phá idir na hinscní a dhúnadh agus chun staidreamh, taighde agus anailís a fheabhsú agus a fhorbairt tuilleadh chun tomhas agus faireachán níos fearr a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir leis an mbearna phá idir na hinscní a dhúnadh, agus aird ar leith á thabhairt ar ghrúpaí a fhulaingíonn cineálacha éagsúla idirdhealaithe agus cineálacha trasnacha idirdhealaithe; á iarraidh ar an gCoimisiún aird a thabhairt ar na tosca as a dtagann bearna na bpinsean agus tacú leis na Ballstáit ina mbearta chun í a laghdú trí tháscaire bearna pinsin idir na hinscní a bhunú chun measúnú a dhéanamh ar na neamhionannais charntha a bhíonn ag mná ar feadh a saoil;
56. ag tabhairt dá haire go mbíonn tionchair éagsúla ag beartais chánach ar chineálacha éagsúla teaghlaigh; á chur i bhfáth gur féidir ról ríthábhachtach a bheith ag cánachas aonair ó thaobh cothroime chánach a bhaint amach do mhná; ag leagan béim ar na tionchair dhiúltacha a bhíonn ag cineálacha áirithe cánachais ar rátaí fostaíochta na mban agus ar a neamhspleáchas eacnamaíoch, agus ag tabhairt dá haire gur cheart beartais chánach a bharrfheabhsú chun dreasachtaí a neartú do rannpháirtíocht na mban i margadh an tsaothair; ag tarraingt aird ar na hiarmhairtí diúltacha a d’fhéadfadh a bheith ag comhchánachas ar an mbearna phinsin idir na hinscní; á chur i bhfáth gur cheart do chórais chánach imeacht ón toimhde go ndéanann teaghlaigh agus a gcistí a chomhthiomsú agus a chomhroinnt go cothrom; á chur i bhfios go láidir go mbíonn

tionchar ag an mbochtaineacht mhíostraithe ar roinnt mhaith ban Eorpach, ar bochtaineacht í a eascraíonn as táirgí costasacha sláinteachais míosta agus as na hardleibhéil chánachais ar na táirgí sin in a lán Ballstát agus, dá bhrí sin, ag tathant ar na Ballstáit gníomhú i gcoinne an chineáil sin idirdhealaithe indíriugh chánach agus i gcoinne na bochtaineacht míostraithe;

57. á mheabhrú go bhfuil gné láidir inscne ag baint leis na beartais chistiúcháin agus chánachais; á chur in iúl gur geal léi tiomantas an Choimisiúin i leith an phríomhshruthaithe inscne ar fud an CAI, go háirithe a mhéid a bhaineann le Ciste Sóisialta na hEorpa Plus (CSE+), chun rannpháirtíocht na mban i margadh an tsaothair, an chothromaíocht oibre is saoil agus fiontraíocht na mban a chur chun cinn, ach gurb oth léi nach gcuirtear an buiséadú inscne san áireamh sa CAI nua agus sna Cistí Struchtúracha; á iarraidh ar an gCoimisiún úsáid an bhuiséadaithe inscne a chur chun cinn agus a fheabhsú tuilleadh, agus á iarraidh ar na Ballstáit gné na hinscne a chomhtháthú sna beartais chánachais, lena n-áirítear iniúchtaí inscne ar na beartais fhioscacha chun an chlaontacht inscne a bhaineann le cúrsaí cánach a dhíothú;
58. á mheabhrú arís go bhfuil gá le béim níos láidre a chur ar chomhionannas inscne laistigh de chéimeanna éagsúla phróiseas an tSeimeastair Eorpaigh agus á iarraidh go dtabharfar isteach colún inscne agus cuspóir uileghabhálach ó thaobh an chomhionannais inscne de sa straitéis a thiocfaidh i ndiaidh na straitéise Eoraip 2020; ag tathant go ndéanfaí táscairí soiléire comhionannais inscne a ionchorprú agus go bhforbrófaí modhanna staidrimh agus anailíse chun faireachán a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir le comhionannas inscne, agus go mbeadh dearcadh trasnach ag roinnt leo, maidir leis na dúshlán thírshonracha a shainaitheann sa scórchlár sóisialta;
59. á thabhairt chun suntais gur mná iad 70 % den lucht saothair sláinte agus sóisialta domhanda, ar mná iad ar minic nach n-íoctar ach an pá íosta leo agus a mbíonn dálaí oibre neamhbhuana acu, agus á iarraidh go ndéanfaí pá agus dálaí oibre a chothromú suas in earnálacha ina bhfuil mná ina dtromlach mór amhail earnálacha an chúraim, na sláinte agus an mhiondíola, agus go ndéanfaí na bearnaí pá agus pinsin idir na hinscíní, agus deighilt i margadh an tsaothair, a dhíothú;
60. á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit, i gcomhairle leis na comhpháirtithe sóisialta, treoirlínte sláinte agus sábháilteachta maidir le háiteanna oibre atá íogair ó thaobh inscne de a fhorbairt, ar treoirlínte iad a spriocdhíreofar go sonrach ar ghairmeacha túslíne, chun oibríthe sna gairmeacha sin a chosaint i gcás ráigeanna amach anseo; á chur i bhfios go láidir, cé gur deis iad chun feabhas a chur ar shocruithe solúbtha oibre agus ar an gcothromaíocht oibre is saoil, go bhféadfadh athruithe ar dhálaí saothair amhail an teilea-obair tionchar a bheith acu freisin ar chumas an duine dícheangal agus go bhféadfaidís cur leis an ualach oibre, agus go ndéantar i bhfad níos mó difir do mhná ná d'fhir mar gheall ar an bpríomhról nó an ról traidisiúnta a bhíonn ag mná mar fheighlithe baile agus teaghlaigh; á iarraidh, dá bhrí sin, ar an gCoimisiún togra reachtach atá íogair ó thaobh inscne de a thíolacadh maidir leis an gceart chun dícheangail, mar aon le treoir maidir le dea-bhail mheabhrach san áit oibre a bheadh dírithe ar an inní, an dúlagar agus an traocadh a aithint mar ghalair cheirde, agus sásraí coiscitheacha agus sásraí chun fostaithe a ndéantar difear dóibh a athimeascadh sa lucht saothair a bhunú;
61. á iarraidh ar an gCoimisiún athbhreithniú a dhéanamh ar Threoir 92/85/CEE, d'fhonn a áirithiú gur féidir le mná ar fud na hEorpa tairbhe a bhaint as an tsaorghluaiseacht

d'oibrithe ar comhchéim leis na fir¹;

62. á chur i bhfáth gur gá go dtíolacfaidh na Ballstáit beartais atá bunaithe ar fhianaise agus atá dea-cheaptha maidir le margadh an tsaothair agus go dtíolacfaidh siad athchóirithe lena bhfeabhsaítear, *de facto*, dálaí oibre na mban agus lena méadaítear an fhostaíocht ar ardcháilíocht;
63. á iarraidh ar an gCoimisiún straitéis Eorpach um chosaint shóisialta a thíolacadh chun aghaidh a thabhairt ar shaorghluaiseacht oibrithe agus go háirithe ar mhéadú na bochtaineachta i measc na mban, agus béim ar leith á leagan ar theaghlaigh aontuismitheora a bhfuil mná i bhfeighil orthu;
64. á chur i bhfios go láidir, le comhdheiseanna agus leibhéil níos airde rannpháirtíochta i measc na mban i margadh an tsaothair, go bhféadfar méadú a dhéanamh ar líon na bpost, ar rathúnas eacnamaíoch agus ar iomaíochas san Eoraip; á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit spriocanna a leagan síos chun líon na bpost neamhbhuan agus obair pháirtaimseartha neamhdheonach a laghdú chun an staid do mhná i margadh an tsaothair a fheabhsú;
65. á iarraidh ar an gCoimisiún cur chuige sonracha do mháithreacha aonair a bheith aige, toisc go bhfuil máithreacha aonair, go háirithe, leochaileach go heacnamaíoch, ós rud é gur minic a thuilleann siad níos lú ná fir agus gur mó seans go bhfágfaidh siad an margadh saothair nuair a bheidh siad ina dtuismitheoirí; á iarraidh ar an gCoimisiún feabhas a chur, sa chomhthéacs sin, ar fhorfheidhmiú na n-uirlisí dlíthiúla atá ann cheana maidir le bailiú trasteorann ailiúnais, agus feacht an phobail a ardú maidir lena hinfhaighteacht na n-uirlisí sin; ag tathant ar an gCoimisiún oibriú go dlúth leis na Ballstáit chun fadhbanna praiticiúla atá nasctha le bailiú ailiúnais i gcásanna trasteorann a shainaithint agus uirlisí a fhorbairt chun oibleagáidí íocaíochta a fhorfheidhmiú go héifeachtach;
66. ag tabhairt dá haire go bhfuil rannpháirtíocht na mban i margadh an tsaothair níos ísle ná rannpháirtíocht na bhfear ann; á chur i bhfios go láidir a thábhachtaí atá sé an cháin ioncaim a laghdú chun rannpháirtíocht sa mhargadh saothair a spreagadh;
67. ag tathant ar na Ballstáit gníomhaíocht bhreise a dhéanamh chun an idirdhealú in aghaidh na mban sa mhargadh saothair a chomhrac;
68. á mheabhrú go bhfuil saol na hoibre neamhionann i gcónaí maidir le hioncam, gnéithe gairme, earnálacha baineanaithe, rochtain ar chosaint shóisialta, agus oideachas agus oiliúint; á mheabhrú nach mór aghaidh a thabhairt ar na gnéithe sin go léir chun comhionannas inscne a bhaint amach;
69. á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit rannpháirtíocht chomhionann agus deiseanna comhionanna i margadh an tsaothair d'fhir agus do mhná a áirithiú agus aghaidh a thabhairt ar bhaineannú na bochtaineachta de gach cineál, lena n-áirítear an bhochtaineacht sa tseanaois, go háirithe tríd an inscne a chur san áireamh san infhaighteacht agus sa rochtain ar theidlíochtaí leordhóthanacha pinsin chun an bhearna

---

¹ Treoir 2014/54/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014 faoi bhearta lena n-éascaítear feidhmiú na gcearta a thugtar d'oibrithe i gcomhthéacs na saorghluaiseachta d'oibrithe (IO L 128, 30.4.2014, lch. 8).

phinsin idir na hinscní a dhíothú, agus trí fheabhas a chur ar dhálaí oibre in earnálacha baineanaithe agus i ngairmeacha amhail fáilteachas, turasóireacht, seirbhísí glantacháin agus earnáil an chúraim; á chur i bhfios a thábhachtaí atá sé aghaidh a thabhairt ar thearcluacháil chultúrtha ar phoist ina mbíonn na mná i bhfad níos líonmhaire, ar an ngá atá leis na steiréitíopaí sin a chomhrac agus ar ró-ionadaíocht na mban i gcineálacha oibre neamhthipiciúla; á iarraidh ar na Ballstáit cóir chomhionann a áirithiú do mhná imirceacha (agus chomh maith leis sin trí athbhreithniú a dhéanamh ar an gcóras maidir le cáilíochtaí gairmiúla a aithint), agus do ghrúpaí eile ban atá an-leochaileach freisin; á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit cumhdach cómhargála ar an leibhéal earnálach agus rannpháirtíocht na gcomhpháirtithe sóisialta i gceapadh beartas a neartú, chun fostaíocht chobhsaí agus ar ardcháilíocht a chothú; á chur i bhfáth go bhfuil gá le straitéisí chun tionscnaimh fiontraíochta na mban a spreagadh agus chun tacú leo;

70. á thabhairt dá aire go bhfuil impleachtaí ag an ngeilleagar poistíneachta atá ag dul i méid d'oibríthe ar lú a n-eagar ceardchumainn agus a bhíonn i mbaol neamhbhuaine poist de bharr tosa amhail uaireanta oibre agus ioncam éagobhsaí, easpa cumhdaigh ó chearta fostaíochta, éiginnteacht maidir le slándáil shóisialta agus pinsin, nó easpa rochtana ar fhorbairt ghairme agus ar athoiliúint ghairme; á chur in iúl gur cúis bhuartha di, maidir leis an neamhshláine agus an neamhbhuaine a bhaineann leis an méid sin, a dhéantar níos measa mar gheall ar an dianghlasáil atá i bhfeidhm de dheasca na géarchéime reatha, go mbíonn tionchar diúltach ar leith acu ar mhná, a mbíonn ualach an chúraim orthu fós i margadh saothair atá thar a bheith inscneach, go háirithe na mná siúd a ndéantar cineálacha forluiteacha idirdhealaithe orthu; á iarraidh ar na Ballstáit bearta cosanta sóisialta spriocdhíríthe a chur chun feidhme do shaoroibríthe ar mná iad agus do mhná atá fostaithe sa gheilleagar poistíneachta; á iarraidh ar an gCoimisiún dlúthfhaireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme Threoir 2010/41/AE;
71. á chur in iúl gur geal léi gealltanais an Choimisiúin plean gníomhaíochta a ghlacadh chun Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme; á chur i bhfios go láidir gur gá gné na hinscne a phríomhshruthú trí chur chuige trasnach a úsáid i gcomhréir le prionsabail 2 agus 3 den Cholún;
72. á chur i bhfáth go bhfuil an bhearna phá idir na hinscní in earnáil na meán ard agus gur dóichí go mbeidh ar iriseoirí ar mná iad ná a bheidh ar fhir dul i ngleic le ciapadh, foréigean, gnéasachas agus idirdhealú; ag meabhrú an dara caibidil de Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta maidir le dálaí oibre cothroma; á iarraidh ar na Ballstáit, dá bhrí sin, an ceart chun dálaí oibre cothroma agus sábháilte a chosaint do gach oibrí in earnáil na meán;
73. á iarraidh ar na Ballstáit bearta a dhéanamh chun a áirithiú go mbeidh rochtain ag imircigh agus dídeanaithe ar mná iad ar chúram sláinte, ar fhostaíocht, ar bhia agus ar sheirbhísí faisnéise, agus chun rioscaí cosanta a mhaolú, go háirithe foréigean idir fir agus mná agus gáinneáil ar mhná;
74. á mholadh do na Ballstáit bearta daingne a dhéanamh chun smachtbhannaí a chur ar ghnólachtaí nach gcomhlíonann reachtaíocht saothair agus a dhéanann idirdhealú idir fir agus mná; á chur in iúl go bhfuil sí den tuairim, ina theannta sin, gur cheart coinníollacht a chur i bhfeidhm, agus cistí AE á leithdháileadh ar chuideachtaí a bhfuil ardchaighdeán oibre acu agus nach ndéanann idirdhealú in aghaidh ban;

75. ag tathant ar an gCoimisiún dul i mbun feachtais ar son níos mó ban i bpoist chinnteoireachta eacnamaíocha trí na buntáistí eacnamaíocha agus sochaíocha a bhaineann leo a thabhairt chun suntais, agus dea-chleachtais amhail innéacsanna poiblí maidir le feidhmíocht chomhionannais cuideachtaí a chomhroinnt; ag tathant ar an gCoimisiún leanúint de bheith ag obair leis na Ballstáit, chomh maith le huachtaránacht AE atá ann faoi láthair agus le huachtaránacht AE atá ag teacht isteach, chun deireadh a chur go práinneach leis an tsáinn sa Chomhairle agus chun an Treoir atá beartaithe maidir le ‘Mná ar Bhoird’ a ghlacadh agus chun straitéis a fhorbairt leis na Ballstáit chun ionadaíocht fhóinteach a dhéanamh ar mhná ó chúlraí éagsúla i bhfeidhmeanna cinnteoireachta, lena n-áirítear in institiúidí uile AE;
76. á mheabhrú di go mbaineann gannionadaíocht na mban sa saol poiblí agus sa saol polaitiúil an bonn ó fheidhmiú iomchuí na n-institiúidí agus na bpróiseas daonlathach; á iarraidh, dá bhrí sin, ar na Ballstáit bearta a spreagadh agus tacú leo chun rannpháirtíocht chothrom na bhfear agus na mban sa chinnteoireacht a éascú ar an leibhéal náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil;
77. á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit bearta a ghlacadh chun feiniméan na síleála gloine a chomhrac, amhail saoire chuimsitheach do thuismitheoirí, rochtain ar chúram leanaí ar ardchaighdeán agus ar phraghas réasúnta, agus deireadh a chur le gach cineál idirdhealaithe dhirigh agus indírigh atá nasctha le harduithe céime i margadh an tsaothair;
78. á chur in iúl gur geal léi an tacaíocht do phaireacht inscne i gcomhlachtaí tofa amhail Parlaimint na hEorpa; á iarraidh go dtabharfar isteach bearta ceangailteacha amhail cuótaí, agus á chur i bhfáth go gcaithfidh sé a bheith ina eiseamláir i ndáil leis sin; á chur in iúl gur geal léi, ina theannta sin, an fógra ón gCoimisiún go bhfuil sé ar intinn aige dea-shampla a thabhairt maidir le seasaimh bhainistíochta agus á iarraidh go ndéanfaí straitéisí chun ionadaíocht fhóinteach a ráthú do mhná ó chúlraí éagsúla i ról chinnteoireachta sa Choimisiún; ag tabhairt dá haire na hiarrachtaí atá déanta cheana féin i gcomhdhéanamh an Choimisiúin reatha agus á chur i bhfáth go bhfuil gá leis an uailmhian chéanna do Pharlaimint na hEorpa; á iarraidh ar na Ballstáit cuótaí ceangailteacha a thabhairt isteach ina gcórais toghcháin chun ionadaíocht chomhionann ban agus fear a áirithiú sna parlaimintí Eorpacha agus sna parlaimintí náisiúnta araon;
79. á chur in iúl gur geal léi tiomantas an Choimisiúin rannpháirtíocht na mban ina gcáil mar vótálaithe agus mar iarrthóirí a chur chun cinn i dtoghcháin Parlaimint na hEorpa in 2024; á chur i bhfáth, i ndáil leis sin, gur gá athbhreithniú a dhéanamh ar an Ionstraim Toghcháin chun foráil a dhéanamh maidir leis an deis go ndéanfaí Feisirí de Pharlaimint na hEorpa atá ag baint leas as a gceart chun saoire máithreachais, saoire atharthachta nó saoire do thuismitheoirí a ionadú go sealadach; á iarraidh ar an gCoimisiún athbhreithniú a dhéanamh ar an Ionstraim Toghcháin dá réir sin agus ar an gComhairle an t-athbhreithniú sin a fhorghníú;
80. á iarraidh go mbeidh mná in ann a bpleananna saoil a chomhlíonadh i limistéir thuaithe agus fhorimeallacha freisin; á chur i bhfíor, chuige sin, nach mór an bonneagar is gá a bheith ar fáil, réimsí nua gnó a fhorbairt, an filleadh ar an obair a éascú agus rannpháirtíocht raon iomlán comhpháirtithe comhair a spreagadh chun tacú le rochtain ar mhargadh an tsaothair do na mná sin, chun í a spreagadh, a éascú agus a chur chun cinn, chun comhdheiseanna a áirithiú agus chun comhtháthú sóisialta a fheabhsú i sráidbhailte;

81. ag cur béim ar ról gníomhach agus ríthábhachtach na mban i ngeilleagar na gceantar tuaithe, agus á chur in iúl gur oth léi go bhfuil difríochtaí suntasacha inscne ann i gcónaí san fhostaíocht i réimse na talmhaíochta agus maidir leis an rochtain ar an tslándáil shóisialta, ar oiliúint, ar shaoire mháithreachais agus ar phinsin scoir; á iarraidh ar an gCoimisiún, ar na Ballstáit agus ar na húdaráis réigiúnacha agus áitiúla tacaíocht a thabhairt do thionscadail atá dírithe go háirithe ar mhná, maidir le gníomhaíochtaí nuálacha talmhaíochta a chruthú i gceantair thuaithe agus bhánaithe chun an seasamh atá acu i margadh na talmhaíochta a neartú, as a bhféadfadh poist nua teacht; á iarraidh ar an gCoimisiún, thairis sin, deiseanna maoinithe a shainnithint faoin dara colún den Comhbheartas Talmhaíochta (CBT) chun rochtain na mban ar thalamh a mhéadú agus chun aghaidh a thabhairt ar a gcuid dálaí oibre i gceantair thuaithe, go háirithe i gceantair na n-oibrithe séasúracha;
82. á iarraidh ar an gCoimisiún dlús a chur lena iarrachtaí chun bearta nithiúla agus cistí sonracha a chur chun cinn chun feimiú na bochtaineachta agus na hoibre forbhásaí a chomhrac, agus béim ar leith á leagan ar mhná a bhíonn ag plé leis an iliomad cineálacha idirdhealaithe;
83. ag athdhearbhú a hiarrata ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit i dtaca lena rún an 28 Aibreán 2016 maidir le hoibrithe tí agus cúramóirí in AE ar mná iad; ag tathant ar an gCoimisiún creat a thabhairt isteach chun an obair agus an cúram tí a ghairmiúlú, faoina dtabharfaí aitheantas do na gairmeacha agus na scileanna ábhartha agus faoina ndéanfaí iad a chaighdeánú agus as a dtiocfadh forbairt gairme, agus na Ballstáit a spreagadh chun córais a bhunú maidir leis an ngairmiúlú, an oiliúint, forbairt leanúnach scileanna agus maidir le haitheantas a thabhairt do cháilíochtaí na n-oibrithe tí agus cúraim ar mná iad, chomh maith le gníomhaireachtaí poiblí fostaíochta a chruthú chun an gairmiúlú a neartú;
84. á iarraidh ar na Ballstáit beartais a chur chun cinn agus a fhorbairt laistigh d'earnáil na dtaibhealaíon, lena n-urramaítear luach na gcomhdhiseanna, chomh maith le comhionannas inscne sna gníomhaíochtaí uile, agus béim á leagan ar éifeachtaí diúltacha na n-éagothromaíochtaí agus na n-éagothroime atá ann le fada a mhaolú, amhail an deighilt inscne ar fud earnáil an cheoil, áit a bhfuil an cóimheas idir fir agus mná thart ar 70 % go 30 % faoi seach ar fud na réigiún go léir agus san Eoraip, le mná arb ionann iad agus 20 % nó níos lú de na cumadóirí agus na cumadóirí amhrán atá cláraithe, agus go dtuilleann siad 30 % níos lú ar an meán ná na fir atá ag obair san earnáil, agus gan mná ach ag cumadh 2.3 % de na saothair chlasaiceacha a léirítear ag ceolchoirmeacha agus gan ina seilbh acu ach 15 % de lipéid ceoil;
85. á chur in iúl gur cúis bhuartha di an tsoghluaisteacht shóisialta teoranta lena gcuirtear bac ar shoghluaisteacht saothair i measc na mban; á chur i bhfáth an gá atá ann feabhas a chur ar dhiseanna do shoghluaisteacht an lucht saothair laistigh den Aontas;

Beartais dhigiteacha don chomhionannas inscne

86. á chur in iúl gurb oth léi gannionadaíocht na mban sa gheilleagar digiteach, in earnáil na hintleachta saorga, in earnáil TFC agus in earnálacha STEM ó thaobh oideachais, oiliúna agus fostaíochta de, agus á chur i bhfios go bhfuil baol ann go ndéanfaí steiréitíopaí agus claontacht inscne a atreisiú agus a atáirgeadh trí ríomhchlárú na hintleachta saorga agus na gclár eile; ag tabhairt chun suntais na buntáistí agus na deiseanna féideartha a bhaineann leis an digitiú, ach freisin na dúshláin fhéideartha a

d'fhéadfadh a bheith leo do mhná agus do chailíní, agus ag tathant ar an gCoimisiún a áirithiú go nglacfar bearta nithiúla príomhshruthaithe inscne i gcur chun feidhme na straitéise maidir leis an margadh aonair agus maidir leis an gclár oibre digiteach lena gcoisctear, in am agus i dtráth, aon tionchar diúltach a bheadh ag an digitiú ar mhná agus ar chailíní, agus nasc soiléir a áirithiú idir gealltanais maidir le deireadh a chur le steiréitíopaí agus gníomhaíochtaí cuimsitheacha chun neamhspleáchas na mban a áirithiú i dtaca le cruthú an mhargaidh dhigitigh saothair; á iarraidh ar an gCoimisiún bearta nithiúla a mholadh le haghaidh teicneolaíochtaí agus IS chun uirlisí a dhéanamh díobh sa chomhrac chun steiréitíopaí inscne a dhíothú agus chun cumhacht a thabhairt do chailíní agus do mhná dul isteach i réimsí staidéir STEM agus TFC agus fanacht ar na bealaí gairme sin;

87. á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit aghaidh a thabhairt ar leithscaradh cothrománach agus ingearach san fhostaíocht agus i gcleachtais idirdhealaitheacha sna cinntí a bhaineann le hearcú agus ardú céime, lena n-áirítear beartais lena gcuirtear chun cinn lánpháirtiú na mban ó ghrúpaí imeallaithe sa mhargadh saothair;
88. á iarraidh go ndéanfaí struchtúr na norm traidisiúnta inscne agus sannadh na bpost agus na ngníomhaíochtaí inscne-shonracha a bhriseadh tuilleadh agus é mar aidhm leis sin dochar leanúnach agus steiréitíopaí inscne a shárú; á chur i bhfáth a thábhachtaí atá sé iad siúd go léir a bhfuil baint acu leis an bpróiseas maidir le roghnú cúrsaí staidéir agus gairmeacha a íogru i ndáil leis sin;
89. á chur i bhfios go láidir an tábhacht a bhaineann le rochtain ar scileanna digiteacha a sholáthar do mhná níos sine, do mhná i gceantair thuaithe agus do mhná agus cailíní i bpoist faoi mhíbhuntáiste le rochtain theoranta ar theicneolaíochtaí nua agus leis na scileanna digiteacha sin a fhorbairt dóibh, chun a áirithiú go bhfanfaidh siad nasctha leis an saol gníomhach agus chun gur fusa dóibh coinneáil i dteagmháil le cairde agus le gaolta;
90. á chur in iúl gur geal léi tiomantas an Choimisiúin clár Fís Eorpach a úsáid chun léargais agus réitigh a chur ar fáil maidir le haghaidh a thabhairt ar laofacht inscne a d'fhéadfadh a bheith ann san intleacht shaorga; á iarraidh, áfach, go n-úsáidfear an maoiniú uile is féidir chun tacú le tionscadail a spreagann cailíní agus mná chun a scileanna digiteacha a fheabhsú, agus a thugann eolas dóibh maidir le STEM;
91. ag tabhairt dá haire go bhfuil méadú ag teacht, le linn imeachtaí amhail paindéim an choróinvíris atá ag dul ar aghaidh faoi láthair, ar ról na teilea-oibre agus na cianoibre agus ar na deiseanna lena mbaineann; á iarraidh ar an gCoimisiún ról na teilea-oibre agus na cianoibre a chur san áireamh sa straitéis mar ghné thábhachtach chun cothromaíocht oibre is saoil a bhaint amach;

Príomhshruthú inscne i ngach beartas AE agus maoiniú na mbeart comhionannais inscne

92. á chur i bhfáth gur uirlisí ríthábhachtacha iad príomhshruthú inscne agus buiséadú inscne chun éifeachtaí gníomhaíochtaí éagsúla beartais agus úsáid bhuiséadach ar fhir agus ar mhná a mheas agus a spriocdhírú agus gur cheart iad a úsáid i rith an phróisis déanta beartas agus na ngníomhaíochtaí buiséadacha;
93. ag athdhearbhú an tábhacht a bhaineann le príomhshruthú inscne mar chur chuige córasach chun comhionannas inscne a ghnóthú; á chur in iúl gur geal léi, dá bhrí sin,

tascfhórsa nuabhunaithe an Choimisiúin maidir le comhionannas agus á iarraidh go gcuirfí oiliúint leormhaith ar an tascfhórsa sin, go gcuirfí acmhainní leormhaithe ar fáil dó agus go ndéanfaí tuairisciú go tráthrialta don Choiste um Chearta na mBan agus um Chomhionannas Inscne faoina chuid oibre; á chur i bhfios go láidir a thábhachtaí atá trédhearcacht agus rannpháirtíocht eagraíochtaí chearta na mban agus ESSanna ó chúlraí éagsúla; ag tathant ar an gCoimisiún forálacha a ionchorprú lena mbeadh sé éigeantach d' Ard-Stiúrthóireachtaí breithniú a dhéanamh ar ionchur ón tascfhórsa agus cúrsaí oiliúna a fhorbairt do gach ball foirne, chomh maith le próisis chun faireachán agus measúnú a dhéanamh ar phríomhshruthú i gcomhréir lena mhisean;

94. á iarraidh ar an gCoimisiún, ar Pharlaimint na hEorpa agus ar an gComhairle fochlár téamach a chruthú do mhná i gceantair thuaithe trí Phleananna Straitéiseacha an Chomhbheartais Talmhaíochta arna maoiniú ag an gCiste Eorpach um Rátháíocht Talmhaíochta (CERT) agus ag an gCiste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe (CETFT); á chur i bhfáth gur cheart go bhféachfaí leis an bhfochlár seo fostaíocht agus fiontraíocht na mban a spreagadh, trí úsáid a bhaint as deiseanna atá nasctha leis an agrathurasóireacht agus le sráidbhailte digiteacha a fhorbairt, feabhas a chur ar an rochtain atá ag banfheirmeoirí ar thalamh, ar chreidmheas agus ar ionstraimí airgeadais, ar scileanna agus ar fheidhmíocht trí sheirbhísí oideachais, oiliúna agus comhairleacha, trí rannpháirtíocht mhéadaithe i ngrúpaí gníomhaíochta áitiúla agus trí chomhpháirtíochtaí áitiúla a fhorbairt faoi chlár Leader; á iarraidh i ndáil leis sin go ndéanfaí cistí AE a chur ar leataobh le haghaidh dálaí maireachtála agus oibre níos fearr i gceantair thuaithe, lena n-áirítear rochtain níos fearr ar sheirbhísí agus bonneagar a fhorbairt, agus béim ar leith á leagan ar rochtain ar idirlíon leathanbhanda, chomh maith le tacú le tionscnaimh fiontraíochta agus le rochtain ar chreidmheas, agus ar an gcaoi sin mná i gceantair thuaithe a chumhachtú; á iarraidh ar na Ballstáit dea-chleachtais a mhalartú maidir le stádas gairmiúil chun cúnaimh a thabhairt do chéilí in earnáil na talmhaíochta, agus ar an gcaoi sin aghaidh a thabhairt ar chearta slándála sóisialta na mban, lena n-áirítear saoire mháithreachais nó teidlíochtaí pinsin, agus á iarraidh ar an gCoimisiún treoir a ullmhú i ndáil leis sin;
95. á iarraidh ar an gCoimisiún fiontraíocht na mban agus rochtain ar iasachtaí agus ar mhaoiniú cothromais a chur ar aghaidh trí chlár agus cistí AE, agus á chur in iúl gur geal léi go bhfuil sé ar intinn aige bearta nua a thabhairt isteach chun gnólachtaí nuathionscanta atá faoi stiúir na mban agus fiontair bheaga agus mheánmhéide nuálacha a chur chun cinn in 2020, agus chun comhionannas inscne a neartú faoin gclár Fís Eorpach; á chur i bhfáth gur uirlis ríthábhachtach é an ceanglas ar iarratasóirí maidir le pleananna comhionannais inscne chun dul chun cinn a dhéanamh sa réimse sin; á chur i bhfáth gur gá feasacht a mhúscailt maidir leis na deiseanna atá ag fiontrairthe ban agus ag fiontrairthe cailíní i ndáil le maoiniú AE atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo, agus gur gá cur le hinfheictheacht ceannairí ban chun eiseamláirí níos láidre a bhunú agus steiréitíopaí atá ann cheana a bhriseadh;
96. á chur i bhfáth gur cheart go ndéanfaí an fhreagairt ar eipidéim COVID-19 a úsáid chun acmhainní buiséadacha breise a bhunú a d'fhéadfadh na Ballstáit a shlógadh chun tacú le híospartaigh an fhoréigin;
97. á chur in iúl gur cúis bhuartha di nach bhfuil gné inscne ná aon tagairt do chomhionannas inscne san áireamh sa Chomhaontú Glas don Eoraip agus i dtionscnaimh ghaolmhara; ag tathant go ndéanfaí príomhshruthú inscne a ionchorprú i mbeartais chomhshaoil agus aeráide an Aontais, amhail an Comhaontú Glas, agus á

chur i bhfáth go gcaithfear na beartais sin a bheith bunaithe ar mheasúnuithe tionchair inscne chun a áirithiú go dtabharfaidh siad aghaidh ar an neamhionannas inscne atá ann faoi láthair agus ar chineálacha eile eisiaimh shóisialta; á iarraidh ar an gCoimisiún dlús a chur le tacaíocht airgeadais agus institiúideach chun gníomhaíocht aeráide atá cóir ó thaobh inscne de a chur chun cinn agus bearta láidre beartais a bhunú chun rannpháirtíocht chothrom na mban a spreagadh i gcomhlachtaí cinnteoireachta agus i mbeartas aeráide ar an leibhéal náisiúnta agus áitiúil, atá ríthábhachtach chun ceartas aeráide fadtéarmach a bhaint amach, agus chun aitheantas agus tacaíocht a thabhairt do mhná agus do chailíní mar ghníomhairí don athrú;

98. á iarraidh ar an gCoimisiún treochlár a cheapadh chun na gealltanais a tugadh maidir leis an bPlean Gníomhaíochta athnuaite maidir le hInscne a comhaontaíodh ag COP25 a chomhlíonadh, agus pointe fócasach buan de chuid an Aontais maidir leis an athrú aeráide agus inscne a chruthú, ina mbeidh acmhainní buiséadacha leordhóthanacha, chun gníomhú ar son na haeráide atá freagrach ó thaobh inscne de a chur chun feidhme agus chun faireachán a dhéanamh uirthi san Aontas agus ar fud an domhain;
99. á chur i bhfáth gur gá na hacmhainní atá ar fáil do chlár an Aontais a mhéadú, ar cláir iad atá dírithe ar an gcomhionannas inscne agus cearta na mban a chur chun cinn, á iarraidh ar an gCoimisiún dlús a chur lena iarrachtaí buiséadú inscne a chur chun feidhme mar chuid lárnach den nós imeachta buiséadach ag gach céim agus ina línte buiséid go léir, agus línte buiséid neamhspleácha a áireamh le haghaidh gníomhaíochtaí spriocdhírithé; á chur i bhfios go láidir gur cheart measúnú tionchair inscne a dhéanamh ar gach beart, sásra nó straitéis nua; á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar an gComhairle, sa chomhthéacs sin, infheistíocht a dhéanamh sa gheilleagar cúraim agus Margadh Cúraim don Eoraip a ghlacadh, chun an Comhaontú Glas don Eoraip a chomhlánú; á chur in iúl gur geal léi an fíoras go mbeidh príomhshruthú inscne ina thosaíocht chothrománach in CAI den chéad uair riamh agus go mbeidh measúnú tionchair inscne cuimsitheach agus faireachán ar na cláir ag gabháil leis;
100. á iarraidh ar an gCoimisiún an comhionannas inscne agus peirspictíocht saolré a chur san áireamh agus na beartais agus na straitéisí Eorpacha is déanaí á múnú, lena gcuideofar le neamhspleáchas eacnamaíoch na mban a mhéadú agus le neamhionannais sa réimse sin a laghdú san fhadtárma;
101. á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit gníomhú chun a áirithiú go mbeidh mná in ann tairbhe a bhaint as na deiseanna a chruthaítear leis an aistriú glas; á chur i bhfios go láidir gur cheart an inscne a phríomhshruthú sna beartais fostaíochta a bhaineann leis an inbhuanaitheacht agus leis an aistriú cóir chun beartais a chur i gcrích lena gceadófaí cothromaíocht cheart oibre is saoil agus lena n-áiritheofar pá comhionann, ioncam cuibhiúil, forbairt phearsanta agus cosaint shóisialta leormhaith; ag tathant gur cheart gné na hinscne a ionchorprú i dtionscadail a mhaoinítear faoi chlár chomhshaoil agus i rochtain ar infheistíochtaí le haghaidh gníomhú ar son na haeráide;
102. á iarraidh ar na Ballstáit agus ar an gCoimisiún cur leis an gcomhionannas inscne agus le cumhachtú na mban sa spórt i gcoitinne, i bhfianaise an róil chumhachtaigh dhoshéanta a d'fhéadfadh a bheith ag an spórt chun cabhrú le mná agus cailíní steiréitíopaí inscne a sháru, chun muinín a chothú agus chun a scileanna ceannaireachta a neartú; á iarraidh ar na Ballstáit agus ar an gCoimisiún ardáin éifeachtacha a chur ar fáil chun eiseamláirí agus ceannairí ban a chur chun cinn le cumhacht idirnáisiúnta, náisiúnta agus áitiúil; á iarraidh ar na Ballstáit beartais a chur chun cinn agus a fhorbairt

chun an bhearna luacha saothair bunaithe ar inscne agus chun éagothromaíochtaí sa duaischiste a chomhrac, aon chineál foréigin in aghaidh ban agus cailíní sa spórt a chomhrac agus chun a áirithiú go mbeidh cumhdach níos mó ar mhná sna meáin spóirt agus i bpoist chinnteoireachta; á iarraidh ar an gCoimisiún spórt a áireamh san fheachtas atá beartaithe i gcoinne steiréitíopaí;

103. á iarraidh ar an Aontas gné atá cothrom ó thaobh inscne de agus trasnach a ghlacadh chun freagairt do ghéarchéim COVID-19 agus cistiú suntasach a leithdháileadh ón Ionstraim um Théarnamh agus Athléimneacht ar bhearta comhionannais inscne, go háirithe in earnálacha mórbhaineannaithe, agus chun cearta na mban a chur chun cinn; á iarraidh go mbunófaí an cistiú ar phrionsabal intomhaiste maidir le príomhshruthú inscne trína bhféadfar dáileadh cothrom, leormhaith agus comhleanúnach cistiúcháin a ráthú; á iarraidh, ina theannta sin, go mbeadh ciste tiomnaithe coróinvíris don chomhionannas inscne ann chun tacú leis an gcomhrac i gcoinne na neamhionannas atá ann cheana;
104. á athdhearbhú gur gá gné na hinscne a ionchorprú tuilleadh sa straitéis 2021 maidir le comhionannas do dhaoine faoi mhíchumas, le haird chuí ar rochtain níos fearr ar mhargadh an tsaothair trí bhearta agus trí ghníomhaíochtaí spriocdhírithé;
105. ag meabhrú rún an 29 Samhain 2018 uaithi maidir le staid na mban atá faoi mhíchumas¹; ag tathant ar an gCoimisiún togra comhdhlúite a chur ar aghaidh faoi chuimsiú na Straitéise Eorpaí um Míchumas i ndiaidh 2020 lena n-áireofaí forbairt gníomhaíochtaí dearfacha a bheadh dírithe ar mhná atá faoi mhíchumas chun a áirithiú go mbeidh siad rannpháirteach go hiomlán agus go héifeachtach i margadh an tsaothair agus chun an t-idirdhealú a dhéantar orthu agus an chlaontacht ina n-aghaidh a dhíothú, lena n-áirítear bearta chun an fhostaíocht, an oiliúint, socrúcháin fostaíochta, conairí gairme comhionanna, an pá comhionann, an inrochtaineacht ar chóiríocht réasúnta san áit oibre agus an bhreisfhoghlaim a chur chun cinn, agus aird á tabhairt ar a gcuimsiú digiteach agus ar an ngá atá leis an gcothromaíocht oibre is saoil a chosaint; á iarraidh freisin go dtabharfaí aghaidh go sainráite ar riachtanais tuismitheoirí agus cúramóirí leanaí atá faoi mhíchumas, go háirithe mná agus teaghlaigh aontuismitheora, i mbearta a bhaineann leis an mbearna phá, an bhearna phinsin agus an bhearna chúraim idir na hinscní; ag tabhairt dá haire go bhfuil gá le Ráthaíocht um Chearta Daoine faoi Mhíchumas lena ngabhann bearta sonracha agus lena dtugtar aghaidh ar riachtanais na mban atá faoi mhíchumas, agus gur gá an Ráthaíocht don Aos Óg a threisiú;
106. á iarraidh ar an gCoimisiún teagmháil a dhéanamh leis na mná is leochailí go háirithe; á iarraidh, dá bhrí sin, ar an gCoimisiún a áirithiú nach bhféadfar aon bhean ar lár le gníomhaíochtaí ábhartha uile na straitéise;
107. ag tarraingt aird ar an bhfioras nach ann do ghné na hinscne i réimse na sláinte agus na sábháilteachta ag an obair; á chur i bhfáth gur cheart an príomhshruthú inscne a bheith ina dhlúthchuid d'fhorbairt na mbeartas agus na straitéisí maidir le sábháilteacht agus sláinte ceirde (OSH) i ngach earnáil, lena n-áirítear san athbhreithniú a dhéanfaidh an Coimisiún amach anseo ar an gCreat Straitéiseach maidir le Sláinte agus Sábháilteacht ag an Obair i ndiaidh 2020; ag tathant ar an gCoimisiún, ar na Ballstáit agus ar na comhpháirtithe sóisialta a mheas gur galair cheirde agus tinnis a bhaineann leis an obair iad na galair sin nach n-aithnítear mar sin go fóill, ar galair iad atá an-fhorleathan i

---

¹ IO C 363, 28.10.2020, lch. 164.

bpoist atá ag cuid mhór ban, mar aon leis na galair a bhíonn ag gabháil do mhná go sonrach, an comhionannas inscne a phríomhshruthú i ngairmeacha ina bhfuil na fir ina dtromlach, a bhfuil cuid mhór bearnaí fós ann, lena n-áirítear i ndáil le fearais sláintíochta, trealamh oibre nó trealamh cosanta pearsanta, cosaint agus sábháilteacht mháithreachais ag an áit oibre agus bearta maidir le filleadh ar an obair tar éis saoire mháithreachais a áirithiú, agus meastóireacht a dhéanamh ar na rioscaí saothair in earnálacha ina bhfuil cuid mhór ban ag obair, lena n-áirítear sa bhaile, nuair a bhítear ag déileáil le hobair agus cúram tí;

108. á iarraidh ar an gCoimisiún, i bhfianaise na mbuntáistí cruthaithe a bhaineann le bainne daonna do naíonáin nuabheirthe, beathú cíche a chur chun cinn, go háirithe do naíonáin réamh-théarma; á iarraidh ar an gCoimisiún tacú le beartais lena gcuirtear feabhas ar ghlacadh bainne daonna, lena n-áirítear beathú cíche agus bainne deonaithe araon, do naíonáin réamh-théarma, agus úsáid trasteorann banc bainne a chur chun cinn chun a áirithiú go bhféadfaidh mná i réigiúin teorann leas a bhaint as an tacaíocht sin nuair is gá;
109. ag tathant go gcuirfí míchumas san áireamh mar ghné de gach tionscnamh ginearálta comhionannais inscne a chuirtear chun cinn san Aontas Eorpach; ag tathant go ráthaítear cosaint d'íospartaigh an fhoréigin inscne atá faoi mhíchumas agus atá ina gcoimircí cúirte nó in aon scéim inniúlachta dlí teoranta eile, agus ag tathant chun na críche sin go mbeadh ann do rochtain éifeachtach ar cheartas don ghrúpa daoine seo agus d'oiliúint agus fothú acmhainní do ghairmithe sna seirbhísí speisialta a ghníomhaíonn sna himeachtaí sin (amhail ceartas coiriúil nó gairmithe sláinte); ag tathant go mbunófaí córas oideachais inrochtana a bheadh saor ó steiréitíopaí lena gceadaítear do chailíní agus do mhná faoi mhíchumas na réimsí a ndéanann siad staidéar orthu agus a n-oibríonn siad iontu a roghnú i bhfianaise a mianta agus a dtallainne féin, gan a bheith teoranta ag an neamh-inrochtaineacht, ag an gelaontacht ná ag steiréitíopaí; ag tacú le rannpháirtíocht na mban faoi mhíchumas mar mhúnlaí le haghaidh athruithe i gcomhionannas inscne agus i ngluaiseachtaí chearta na mban; ag tathant go gcuirfí san áireamh mná agus cailíní faoi mhíchumas, lena n-áirítear iad siúd in institiúidí, sna pleananna uile maidir le hailse chíche agus cheirbheacs a chosc sna Ballstáit, chomh maith leis an ngrúpa sin a áireamh i ngach clár frith-VEID/SEIF agus i ngach clár eile chun galair ghnéas-tarchurtha a dhíothú; ag tathant go ndéanfaí na táscairí agus na sonraí go léir a bhailítear maidir le saincheistanna comhionannais inscne a mhiondealú de réir aoise, míchumais agus inscne;

Cur in aghaidh frithfhreagairtí i gcoinne an chomhionannais inscne

110. á athdhearbhú gur gá malartú rialta dea-chleachtas a bheith ann idir na Ballstáit, an Coimisiún agus na príomh-gheallsealbhóirí (amhail gairmithe cúraim sláinte, rialtóirí agus ESSanna) maidir le gnéithe inscne sa tsláinte, lena n-áirítear treoirínite le haghaidh oideachas cuimsitheach gnéis agus caidrimh, SRHR agus freagairtí ar epidéimí atá íogair ó thaobh inscne de; á iarraidh ar an gCoimisiún bearta breise agus tacaíocht bhreise a thabhairt chun SRHR a ráthú le linn chur chun feidhme na straitéise reatha um chomhionannas inscne agus SRHR a áireamh sa chéad straitéis sláinte eile de chuid an Aontais; á iarraidh ar an gCoimisiún tacú leis na Ballstáit a gcórais sláinte a neartú agus rochtain uilíoch agus ardcháilíochta a sholáthar ar gach seirbhís cúraim sláinte, agus éagothromaíochtaí sa rochtain ar sheirbhísí cúraim sláinte, lena n-áirítear seirbhísí SRHR, idir na Ballstáit agus laistigh díobh a laghdú; á iarraidh, i ndáil leis sin, ar na Ballstáit rochtain shlán, thráthúil agus iomlán ar SRHR agus ar na seirbhísí cúraim

sláinte is gá a áirithiú;

111. á iarraidh ar an gCoimisiún aghaidh a thabhairt ar neamhionannais sláinte laistigh de straitéis sláinte AE atá ar na bacáin, ar cheart di díriú ar rochtain ar chúram sláinte coisctheach ag gach céim den saol, ar shláinte agus sábháilteacht na mban san ionad oibre, agus ar bhéim shonrach inscne a leagan ar phlean na hEorpa maidir le hailse; á chur i bhfios go láidir arís a thábhachtaí atá leigheas agus taighde inscne-shonrach, agus á chur i bhfáth, dá bhrí sin, gur cheart tacú leis an infheistíocht sna difríochtaí idir mná agus fir i ndáil lena sláinte tríd an gclár Fís Eorpach chun go mbeidh córais cúraim sláinte in ann freagairt níos fearr do riachtanais éagsúla na mban agus na bhfear;
112. á iarraidh ar an gCoimisiún tacú le taighde ar fhrithghiniúint neamh-hormónach do mhná, trí níos mó roghanna malartacha a chur ar fáil dóibh, chomh maith le tacú le taighde ar fhrithghiniúnaigh d'fhir, lena ndírítear ar chomhionannas a chur ar fáil maidir le rochtain ar fhrithghiniúnaigh agus a n-úsáid, chomh maith le freagracht chomhroinnte;
113. á éileamh go dtacófaí le cosantóirí chearta na mban agus le heagraíochtaí chearta na mban in AE agus ar fud an domhain, lena n-áirítear eagraíochtaí atá ag obair ar shaincheisteanna SRHR agus LGBTI+, tríd an tacaíocht airgeadais a mhéadú agus a chur in áirithe sa chéad CAI eile; á chur i bhfios go láidir ina theannta sin na deacrachtaí airgeadais a d'eascair as an ngéarchéim atá ann faoi láthair agus á iarraidh go gcuirfí maoiniú breise ar fáil chun a gcuid oibre leanúnach a mhaoiniú go leordhóthanach; á chur in iúl gur cúis bhuartha di an fhrithfhreagairt i gcoinne chearta na mban agus an chomhionannais inscne atá aitheanta i roinnt Ballstát agus, go háirithe, na hiarrachtaí chun cúram ginmhillte a choiriúlú tuilleadh agus an bonn a bhaint de rochtain daoine óga ar oideachas gnéasach cuimsitheach sa Pholainn, agus an t-athchóiriú a glacadh lena ndéantar cearta trasinscneacha agus idirghnéasacha a ionsaí san Ungáir; á iarraidh go ndéanfaí faireachán leanúnach ar an staid mar atá maidir le cearta na mban agus comhionannas inscne, lena n-áirítear tionscnaimh bhréagaisnéise nó aischéimnitheacha sna Ballstáit uile, agus go mbeadh córas aláraim ann chun an dul ar gcúl a thabhairt chun suntais; á iarraidh ar an gCoimisiún tacú le staidéir lena ndéantar anailís ar an nasc idir gluaiseachtaí frithdhaonlathacha agus ionsaithe agus feachtais bhréagaisnéise maidir le cearta na mban agus comhionannas inscne, mar aon le feachtais ar an daonlathas, agus á iarraidh ar an gCoimisiún anailís a dhéanamh ar na bunchúiseanna atá leo agus neart a chur lena n-iarrachtaí chun dul i ngleic leo, agus seiceálacha fíoras, frithinsintí agus feachtais múscailte feasachta á bhforbairt;
114. á iarraidh ar an gCoimisiún feachtas domhanda a chur i gcrích i gcoinne na n-ionsaithe méadaitheacha atá á bhfulaingt acu agus chun a áirithiú go scaoilfear saor cosantóirí chearta an duine, agus aird ar leith á díriú ar chosantóirí chearta na mban; á iarraidh go ndéanfar iarscríbhinn a thabhairt isteach láithreach i dTreoirlínte an Aontais maidir le Cosantóirí Chearta an Duine lena ndírítear ar straitéisí agus uirlisí breise a aithint agus a fhorbairt chun freagairt níos fearr agus níos éifeachtaí a thabhairt ar chás sonrach, ar bhagairtí sonracha agus ar na fachtóirí riosca sonracha a bhíonn ag cosantóirí chearta daonna na mban agus chun iad a chosc;
115. ag tathant ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit cosaint a thabhairt do mhná atá an-leochaileach maidir leis an il-idirdhealú, agus aitheantas á thabhairt do na cineálacha trasnacha idirdhealaithe a bhíonn ag mná bunaithe ar inscne, eitneacht, náisiúntacht, aois, míchumas, stádas sóisialta, gnéaschlaonadh agus féiniúlacht inscne, agus stádas

imirce, agus a áirithiú go gcuirfidh na gníomhaíochtaí a chuirtear chun feidhme riachtanais shonracha na ngrúpaí sin san áireamh agus go bhfreagróidh siad do na riachtanais sin;

116. á mheabhrú di rún an 12 Feabhra 2019 maidir leis an ngá atá le Creat Straitéiseach neartaithe de chuid AE i ndiaidh 2020 le haghaidh Straitéisí Náisiúnta um Chuimsiú na Romach¹, ina luaitear nár tugadh aon fheabhas faoi deara i bhformhór na mBallstát maidir leis an rochtain ar fhostaíocht, go bhfuil inní mhór ann maidir le tithíocht agus gur beag an dul chun cinn atá déanta ó thaobh na bochtaineachta de, agus go bhfuil gá le gné láidir inscne i gcreat AE; á chur in iúl go bhfuil inní uirthi faoin bhfuathchaint i gcoinne na Romach i gcomhthéacs phaindéim COVID-19, agus faoi na srianta breise a thug roinnt Ballstát isteach chun na pobail Romacha a chur ar coraintín, agus go bhfuil inní uirthi faoi dhrochthionchar na n-iarmhairtí ar na grúpaí is leochailí i measc na Romach, amhail cailíní, mná óga, mná scothaosta, daoine atá faoi mhíchumas nó daoine LGBTIA+; á chur in iúl gur geal léi glacadh an chreata straitéisigh de chuid AE maidir le comhionannas agus cuimsiú na Romach, ionas gur féidir anailís a dhéanamh ar an tionchar atá ag an gcoróinvíreas ar phobail na Romach agus bearta a ghlacadh chun frithfhreagairtí ina gcoinne a sheachaint;
117. ag tathant ar an gCoimisiún creat nithiúil a bhunú do chearta agus do chosaint oibrithe gnéis le linn géarchéime agus ina diaidh; á áitiú freisin a thábhachtaí atá sé go n-áireofaí bearta agus straitéisí a théann i ngleic leis an idirdhealú atá os comhair oibrithe gnéis maidir le rochtain a fháil ar mhaoiniú, ar thithíocht, ar chúram sláinte, ar oideachas agus ar sheirbhísí eile;
118. á thabhairt chun suntais go bhfuil na meáin chlosamhairc agus na meáin chlóite ar cheann de na hearnálacha lena mbaineann tábhacht shuntasach chultúrtha, shóisialta agus eacnamaíoch, a dhéanann an sochaí agus an cultúr a léiriú agus a mhúnlú araon; á chur in iúl gur oth léi go bhfuil mná faoi ghannionadaíocht mhór i bpríomhphoist chruthaitheacha san earnáil sin, lena n-áirítear sa tionscal scannánaíochta ar fud na hEorpa agus ar fud an domhain; á iarraidh ar an gCoimisiún aghaidh a thabhairt ar steiréitíopaí inscne sna meáin agus ábhar atá comhionann ó thaobh inscne de a chur chun cinn; á chur i bhfáth a thábhachtaí atá sé litearthacht sna meáin a chothú agus tionscnaimh maidir le hoideachas sna meáin atá íogair ó thaobh inscne de a chur ar fáil do na geallsealbhóirí ábhartha uile; á iarraidh ar na Ballstáit reachtaíocht a ghlacadh lena dtoirmiscfead fógraíocht ghnéasaíoch sna meáin agus oiliúint agus cúrsaí praiticiúla a chur chun cinn maidir le cur i gcoinne steiréitíopaí inscne i scoileanna iriseoireachta, cumarsáide, meán agus fógraíochta; á iarraidh ar an gCoimisiún cuidiú le comhroinnt dea-chleachtas i réimse an chomhraic i gcoinne fógraí gnéasaíochta; á iarraidh ar na Ballstáit beartais a fhorbairt agus a chur chun feidhme chun deireadh a chur le neamhionannais leanúnacha laistigh den earnáil chlosamhairc ina hiomláine chun deiseanna a chur ar fáil agus a fheabhsú do mhná agus do chailíní;

Comhionannas inscne trí chaidreamh seachtrach

119. i gcomhréir le hAirteagal 8 CFAE, ina luaitear gur cheart don Aontas, ina chuid gníomhaíochtaí uile, díriú ar neamhionannais a dhíothú agus comhionannas idir fir agus mná a chur chun cinn, á iarraidh go mbeidh comhleanúnachas ann idir beartais inmheánacha agus sheachtracha AE agus atreisiú frithpháirteach bheartais inmheánacha

---

¹ Téacsanna arna nglacadh, P8_TA(2019)0075.

agus sheachtracha AE maidir le prionsabail an il-idirdhealaithe, an phríomhshruthaithe inscne agus an chomhionannais inscne, cur i gcoinne steiréitíopaí agus noirm inscne, chomh maith le cleachtais dhíobhálacha agus dlíthe idirdhealaitheacha, agus cur chun cinn a dhéanamh maidir le tairbhiú cothrom na mban ar an réimse iomlán de chearta an duine tríd an gcaidreamh seachtrach; ag tabhairt chun suntais go háirithe, sa chomhthéacs sin, beartais trádála, an comhar um fhorbairt agus beartais chearta an duine de chuid an Aontais; á chur i bhfáth an ról príomhúil atá ag cumhachtú na mban chun beartais forbartha a chur chun feidhme go héifeachtach; á mheabhrú a thábhachtaí atá oideachas do chumhachtú na mban agus na gcailíní san Aontas agus sna tíortha comhpháirtíochta araon; á chur i bhfios, ní hamháin gur ceart é an t-oideachas, ach gur uirlis ríthábhachtach é freisin chun troid i gcoinne póstaí luatha agus póstaí éigeantais agus i gcoinne toircheas do dhéagóirí; á áitiú go bhfuil gá le beartas seachtrach AE chun cabhrú le cailíní a choinneáil sna scoileanna agus chun leanúint dá n-oideachas i dtíortha comhpháirtíochta mar ábhar tosaíochta; á chur in iúl gur geal léi an tiomantas athnuaite do chearta na mban agus na gcailíní agus an tagairt do SDGanna agus, go háirithe, do SDG 5 mar phríomhchreat don straitéis um chomhionannas inscne;

120. á iarraidh ar an gCoimisiún, i gcomhar leis na Ballstáit, faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme iomlán Clár Oibre Gníomhaíochta Bhéising, Chlár Gníomhaíochta ICPD agus ar thorthaí a gcomhdhála athbhreithnithe, agus ar spriocanna uile na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe, lena n-áirítear spriocanna 3.7 agus 5.6, laistigh agus lasmuigh den Aontas, agus táscairí á n-úsáid i gcomhréir le creat táscaire domhanda na Náisiún Aontaithe do na SFInna;
121. á chur in iúl gur geal léi an Plean Gníomhaíochta III maidir le hInscne (GAPIII) nua mar phríomhionstraim chun comhionannas inscne agus cumhachtú na mban agus na gcailíní a chur chun cinn sa chaidreamh seachtrach; á chur i bhfáth nach mór an doiciméad seo nach mór táscairí soiléire, intomhaiste agus faoi cheangal ama a bheith ag gabháil leis an doiciméad sin, lena n-áirítear ról agus freagrachtaí a leithdháileadh ar na gníomhaithe éagsúla; á chur in iúl gur geal léi, leis an bplean gníomhaíochta nua go coinneofar an sprioc 85 % maidir le gach clár nua chun rannchuidiú le comhionannas inscne; á chur in iúl gurb oth léi, nár bunaíodh sprioc nua 20 % le go mbeidh comhionannas inscne mar phríomhchuspóir ag na cláir; á éileamh go dtabharfaidh an Ionstraim nua maidir leis an gComharsanacht, an Fhorbairt agus an Comhar Idirnáisiúnta tús áite do chomhionannas inscne agus do chearta na mban ar fud na glár geografach agus téamach ar aon dul leis sin; á chur in iúl gur geal léi an t-athrú atá tagtha ar chultúr institiúideach sheirbhísí an Choimisiúin agus na Seirbhíse Eorpaí Gníomhaíochta Seachtraí chun gealltanais AE maidir le cearta na mban agus comhionannas inscne a chomhlíonadh ar bhealach níos éifeachtaí;
122. á iarraidh ar an gCoimisiún an ról atá ag AE ó thaobh an comhionannas inscne a spreagadh ar fud an domhain a neartú tuilleadh;
123. á iarraidh ar an gCoimisiún tuiscint níos doimhne a chothú ar riachtanais áirithe na mban agus na gcailíní ar imircigh agus iarrthóirí tearmainn iad ó thaobh rochtain a fháil ar thacaíocht sláinte agus oideachais agus ar shlándáil airgeadais chun cosc a chur ar an mbaol go ndéanfaí iad a shaothrú agus chun a áirithiú go n-urramófar a gcearta;
124. ag tabhairt dá haire nach mór don Choimisiún aghaidh a thabhairt ar chás áirithe chosaint na mban i gcoinne an fhoréigin inscne i saoráidí imirce agus glactha tearmainn, agus á iarraidh go mbeadh bonneagar oiriúnaithe ann do mhná agus do chailíní, agus go

gcuirfí oiliúint leormhaith ar fáil do bhaill foirne ag na saoráidí sin i gcás inar gá;

125. á chur in iúl gur geal léi beartas trádála AE atá bunaithe ar luachanna agus ag a bhfuil ardleibhéal cosanta do chearta saothair agus comhshaoil, chomh maith le hurraim do shaoirsí bunúsacha agus do chearta an duine, lena n-áirítear combhionannas inscne; á mheabhrú gur gá gach comhaontú trádála agus infheistíochta de chuid an Aontais a phríomhshruthú ó thaobh inscne de agus go n-áirítear orthu caibidil uailmhianach, infhorfheidhmithe maidir le trádáil agus forbairt inbhuanaithe; á chur in iúl gur geal léi tiomantas an Choimisiúin a áirithiú, den chéad uair, go gcuirfear isteach caibidil ar leith maidir le trádáil agus combhionannas inscne sa Chomhaontú Comhlachais nuachóirithe leis an tSile, ag tógáil ar shamplaí idirnáisiúnta atá ann cheana;

126. á athdhearbhú go dtacaíonn sí i gcónaí le hobair an Choimisiúin sa réimse sin;

o

o o

127. á threorú dá hUachtarán an rún seo a chur ar aghaidh chuig an gComhairle agus chuig an gCoimisiún.